

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
scematvo Din 40.— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5/L
Telefon šte. 72, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 26

Inzeratni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 26

Podružnici: Maribor, Barvanska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavoda: Ljubljana št. 11.423 - Praha čisto 78.186. Wien, Nr. 105.242.

Ljubljana, 17. avgusta.

V politični javnosti se je pričela živahna polemika o značaju in posledicah nedeljskih občinskih volitev v Srbiji in Črni gori. Sinoči se je min. predsednik g. Uzunović hvalil pred novinarji, da je zmaga radikalne stranke sijajna, češ od 2168 občin so jih zavezovali radikali 1563, t. j. 75 odst., a Beograd, da je dal radikalom nad 2000 glasov več nego Davidovičevcem, ki so volile občino le zato v svoje roke, ker so bili radikalni glasovi razcepljeni. Številke g. Uzunovića na prvi hip impresivirajo in gotovo je, da občinske volitve v Srbiji niso pokazale onega preokreta v razpoloženju naroda, o katerem sedaj toliko govori Davidovičevci. Res je tudi, da so radikali beograjsko občino izgubili predvsem vsled svoje taktične nespretnosti. Na drugi strani pa se g. Uzunović vara, ako govori o sijajnih rezultatih. Baš občinske volitve v Srbiji in Črni gori dokazujejo, da preživlja radikalna stranka težko krizo in da je omanjena v svojem temelju na onem teritoriju, kjer so korenine njene obstojnosti in kjer je bila dolga leta absolutna gospodarica. Ako šteje g. Uzunović Bobičeve glasove za svoje, pozablja, da so bili ti glasovi oddani za kandidate, izključene iz radikalne stranke in ako povzdiguje število zavezovalih občin po deželi, prezre število glasov, oddanih za radikalne kandidate. To število je po zadnjih informiranih političnih krogih navzlic najhujšemu pritisku znatno padlo. V Srbiji, ki je strankarsko-politično tako izklesana, da se pripadnost k stranki podeduje od pokolenja na pokolenje, se danes pojavlja občina mišljenjska nesigurnost, v narodu gine dosedanja trdna vera v radikalne voditelje in v stranko in pričrjena se proces, ki je v politično mlajših in zato prožnejših pokrajinah, kjer ima radikalna stranka svoje pozicije, dospel že do naravnost katastrofalnih pojavov. V Sloveniji radikali niso nikdar imeli resne organizacije, tu so jih od časa do časa izkoriščali razni politični avanturisti, katerim je vodstvo NRS nasledalo, da se potem pri volitvah prepriča o njihovi popolni brezpomembnosti. V hrvaškem delu naroda je bila radikalna akcija nekaj časa resnejša, a se danes nahaja stranka tu v popolni likvidaciji. Med srbskim delom naroda v novih krajih pa je bila NRS gotovo zelo jaka in Vojvodina ter Srem in Bosna so bili stebri njene moči. Ti stebri se danes poridajo. Odkar je radikalna stranka v zvezi z radičevci inavgurirala v državi politiko nacionalnega polovičarstva ter splošnega zanemarjanja prečiščenih gospodarskih in kulturnih interesov, odpadajo v masah njeni dosedanji pristaši in veliki shodi Svetozarja Pribičevića dokazujejo, da je v teh pokrajinah že nastopil oni odločilni preokret v razpoloženju naroda, katerega začetke opazujemo sedaj v Srbiji. Nič ne more biti bolj karakteristično, kakor vest, da se je vlada odločila odgoditi predstoječe občinske volitve v Vojvodini in v Bosni.

Neposredna posledica volitev je, da se čuti radikalna stranka oslABLJENO. To je takoj zagrabil tudi Radić, ki je pričel znova napadati notranjega ministra Maksimovića, najjačjo osebnost v kabinetu ter zahtevati, da radikali vržejo Nikića iz vlade. Pred dobrim tednom še je smel g. Uzunović prezirljivo zapustiti Beograd, ko je prišel tja Radičev glasnik g. Pavle Radić, danes vozi gospoda Radića seboj na Bled in ima zanj že pripravljene razne male koncesije. Pred volitvami so radikali samozavestno skomigali z ramami, če je Radić vsled njihovih razgovorov z Davidovičevci postajal nemiren in nervozen, danes so vloge zamenjane in nervozni so oni. Gotovo, tudi tokrat Radić ne bo izvojeval ničesar, kar bi dejansko moglo ojačiti njegovo moč. To, kar sta o njem govorila dr. Marković in doktor Janjić v Mostaru ni osebno mišljenje teh dveh Radičevih bivših pobratimov, temveč je komunisi opinio radikalne stranke, kar g. Radić v ostalem prav dobro ve, a se le dela, kakor da bi bil slep. Zato bo tudi najnovejši aranžman, ako pride od njega, le podaljšanje provizorija, s katerim režim RR že ves čas združuje izbruh notranje krize svoje eksistence.

Radikali nujno potrebujejo odgoditev končnega razčiščenja. Izid občinskih volitev je pojačal krizo njihovega vodstva in močno udaril strujo, o kateri se je domnevalo, da bo mogla izvršiti izločenje Pašića ter nastopiti njegovo dedščino. G. Radić dobro ve, da vsaka komplikacija pri radikalnih odlaga njegov končni odhod v politično ozadje in tudi otežkoča ter zavlačuje pripravljajoče se razračunavanje v njegovih lastnih vrstah. Zato je pohitel, da diskvalificira g. Maksimovića kot političnega voditelja ter s svoje strani posuje nekaj popra na žgočo radikalno ramo...

Nacionalni elementi v tej državi, brez razlike strank, ne morejo imeti nič proti temu, da se današnji režim neiskrenosti, medsebojnega nadmudrivanja še za nekaj časa podaljša. Oba zaveznika se drug ob drugem kompromitirata navzdol in navzgor in priprav-

Prijateljska pogodba z Grško podpisana

Solunsko vprašanje urejeno. — Važen dogodek za konsolidacijo razmer na Balkanu. — Atenska pogodba podlaga za splošni balkanski pakt. — Oficijelne objave naše in grške vlade.

Atene, 17. avgusta n. Zunanje ministrstvo je izdalo danes sledečo izjavo: **Danes ob 10.30 dopoldne so v zunanjem ministrstvu ministra za zunanje stvari Rufos in generalni ravnatelj železnice Pantasis z ene in poslanik kraljevine SHS Gavrilović in pomočnik prometnega ministra Avramović z druge strani podpisali štiri konvencije, sklenjene na podlagi, ki je bila določena v Ženevi v marcu lanskega leta med zunanjim ministrom Rufosom in dr. Ninčičem. Te konvencije definitivno urejajo obstoječa sporna vprašanja med kraljevino SHS in Grčijo, ki se nanašajo na promet med obema državama. S podpisom teh konvencij je končno neprijetno stanje, ki je trajalo predolgo in je zatemnjevalo obzorje na Balkanu.**

Štiri sta podpisala za eno in drugo vlado gospoda Gavrilović in Rufos pogodbo o sporazumu in prijateljstvu med kraljevino SHS in republiko Grčijo, čije besedilo bo registrirano pri tajništvu Društva narodov.

Grški narod je pozdravil objavo te vesti z manifestacijami veselja, ker smatra da je s podpisom teh konvencij izvršena prva etapa pri obnovi miru, ki si ga je general Pangalos stavil za nalogo in čegar ideje je tako vestno zastopal in uporabljal zunanji minister Rufos. Podpis teh političnih konvencij, glede katerih sta oba državnika smatrala, da jih je treba skleniti s sosednjo državo, posega v pozitivna dejstva in more imeti le srečne posledice za konsolidacijo miru na Balkanu. Režim generala Pangalosa, ki je prevzel od prejšnjih vlad žalostno zunanjo situacijo, polno nejasnosti, nesoglasij in napetosti in ki je našel državo osamljeno sprito mnogih nevarnosti, je mogoče v kratkem času par mesecev razpršiti oblake, ki so zatemnjevali obzorje med Grčijo in Italijo, z odkritosrčnim in lojalnim zblizanjem in ustvariti v Atenah središče za prijateljska pogajanja med balkanskimi državami. Prva manifestacija tega čina je podpis gornjih konvencij in tudi konvencije o sporazumu in prijateljstvu s kraljevino SHS. V kratkem se podpisalo konvencije s Turčijo in Albanijo, ki imajo namen, da likvidirajo sporna vprašanja, ki so doslej obstojala med tema dvema državama in Grčijo. Včeraj so se tudi začeli pregovori z Bolgarsko za sklenitev končne trgovinske pogodbe. Upati moremo, da ni več daleč čas, ko se sklene splošen pakt balkanskih držav.

Popolna kapitulacija angleških rudarjev

Po 109 dnevni stavki so primorani rudarji prelomiti z radikalizmom svojih voditeljev in so pripravljeni pogajati se z lastniki in z vlado.

London, 17. avgusta s. Konferenca rudarskih delegatov je pooblastila člane izvrševalnega odbora, naj zopet prično pogajanja z lastniki rudnikov in z vlado. Nadalje je konferenca sklenila, da morajo pogajanja za ureditve veljati za celo državo in se ne smejo vršiti po okrajih.

London, 17. avgusta (brž.) Ko se je večeraj konferenca odgodila, je bila v diskusiji resolucija, da se pooblasti izvrševalni odbor za nadaljnja pogajanja o mezdah pod pogojem, da se zagotovi rudarjem eksistenčni minimum, 7urni delovnik na podlagi pogodbe veljavne za vse rudarje. Mnenja so bila deljena in oni, ki so bili prof-

kompromisu, so bili v večini. Medtem se število delavolnih rudarjev sicer počasi, a vztrajno viša. V Nottinghamu so rudarji glasovali za proste roke izvrševalnemu odboru in so sklenili, da se pogajajo z lastniki na podlagi plač, ki so bile pred stavko in na podlagi sedemurnega delovnika.

London, 17. avgusta d. Vsak dan se javlja vedno več rudarjev k delu. Po poslednjih vestih dela sedaj v okrožju Lancashire 5583, Warwickshire 5880, Canneku 5191 in v glavni premogovni kotlini 3500 rudarjev. Včeraj so se vrnili na delo vsi delavci treh premogovnikov v Shropshire, 1680 po številu.

Zmaga SDS v Dalju

Dalj, 17. avgusta. r. V nedeljo, so se vršile občinske volitve v Dalju. Postavljene so bile tri kandidatne liste: sam. demokratska, radikalna in zemljoradniška. Na listi SDS sta imeli po dve mesti HSS in HFSS. Ta lista je dobila 496 glasov, radikalni 260 in zemljoradniški 51. Zmaga sam. demokratov je zelo potrila radikale, ki so imeli doslej občino v svojih rokah. Sam. demokrati so spričo svoje zmage poslali pozdravno brzojavko Sv. Pribičeviću.

Letos ne bo nič z deli za izgradbo naših pristanišč

Beograd, 17. avgusta. n. Po seji ministrskega sveta so vprašali novinarji prometnega ministra dr. Vasa Jovanovića, ali namerava vlada izvesti gotove investicije za izgradbo pomorskih luk. Minister je odgovoril, da posveča največjo pozornost rešitvi vprašanja izgradbe naših pomorskih pristanišč, da pa letos ne bodo mogoče kakršnekoli investicije, ampak da bodo krediti, določeni za pristaniška dela in uporabljeni v druge svrhe, vstavljeni z novimi krediti v proračun za prihodnje leto.

Položaj v Rusiji normalen

Varšava, 17. avgusta. s. Poljski zastopnik pri sovjetski vladi, Kentrzynski, ki je iz Moskve dospel semkaj, je izjavil zastopnikom časopisov, da vlada v Rusiji popoln mir. Kar se tiče nasprotjev v vladajočih krogih niso večja, kakor v drugih državah.

Uzunović, Ninčič, Radić in Nikić na potu na Bled

Pomen današnjih avdienc. — Uzunović se pogaja z Radićem o podaljšanju provizorija RR. — Pripravljen je Nikić za žrtvovati?

Beograd, 17. avgusta n. Ministrski predsednik in zunanji minister dr. Ninčič sta nocelj odputovala na Bled. Jutri zjutraj se jima pridruži v Zagrebu St. Radić in se popelje z njima. Vse kaže, da si želi gosp. Uzunović zagotoviti nadaljno sodelovanje Radičeve stranke. Zato skuša z njim doseči sporazum še pred avdienco pri kralju, da bi na ta način mogel pred odločujočimi faktorji zastopati tezo, da niso opravičene druge kombinacije. Danes se je v Beogradu že govorilo o koncesijah, ki jih dobi Radić ako bo njegova stranka še nadalje lojalno podpirala Uzunovića. Mislijo, da je min. predsednik pripravljen ugoditi Radičevi zahtevi, da se dr. Nikić izloči iz kabineta in da pride na njegovo mesto radičevci. Pravijo, tudi da bo St. Radić, ki ni zadovoljen s sestavitvijo naše delegacije za zasedanje

društva narodov v Ženevi zahteval od ministrskega predsednika Uzunovića in od zunanjega ministra dr. Ninčiča, da mora dr. Marković izpasti iz naše delegacije. Na njegovo mesto naj bi prišel Radić sam, ki je bil doslej pomožni delegat. Sporazumna rekonstrukcija vlade naj bi se izvršila šele v jeseni, pred zasedanjem Narodne skupščine. Kot kandidat za ministra pravde prihaja v poštev dr. Milan Srškić, sedanji minister za izenačenje zakonov.

Zagreb, 17. avgusta. n. Minister za šume in rudnike, dr. Nikić je prišel davi v Zagreb. Novinarjem je izjavil, da se pelje na Bled, kjer ga jutri sprejme kralj v avdienci. Dostavil je, da ostane na Bledu dva ali tri dni. Dr. Nikić se je nocelj odpeljal na Bled.

Situacija je nejasna in temna

Seja ministrskega sveta. — Nova aktivnost Pašićevih pristašev. — Očenziva proti ministru Maksimoviću. — Seja radičevskega kluba v Zagrebu.

Beograd, 17. avgusta p. Tudi po končnih občinskih volitvah politični položaj še nikakor ni jasn. Vlada je imela danes sejo, na kateri je razpravljala večinoma le o izidu volitev. Situacijo splošno smatrajo za temno in pričakujejo še velikih pretresljev v vrstah radikalne stranke. Današnji uvodnik »Politike«, ki ostro napada notranjega ministra Maksimovića, pripisujejo skupini, stoječi blizu g. Pašića. Splošno mnenje je, da bo ta skupina tudi v klubu načela vprašanje notranjega ministra, s čigar postopanjem tudi niso zadovoljni nekateri njegovi dosedanji prijatelji.

Parlamentarno življenje je po dolgem zastoju danes bilo nekoliko živahnejše. Anketni odbor je imel sejo, na kateri je končal

preičitanje aktov v bencinski aferi. Sklenil je, da se sedaj zasljiho pričr. Za jutri je sklicana seja odbora za izenačenje neposrednih davkov.

Beograd 17. avgusta p. Danes sta se odpeljala na agitacijsko potovanje po Bosni minister za izenačenje zakonov dr. Srškić in državni podtajnik za ministrstvo za agrarne reforme dr. Andrić. Iz Beograda so se odpeljali tudi vsi radičevski ministri v Zagreb, kjer bo jutri seja poslanskega kluba SHS. To sejo pričakujejo z velikim zanimanjem, kako se bodo radičevci opredelili po občinskih volitvah. Kakor se čuje, nameravajo načeti vprašanje dr. Nikića in zahtevati njegov izstop iz vlade.

Spor za stalne sedeže v Ženevi

Anglija za lord Cecilov predlog in za vstop Nemčije. — Poljska in Španija vztrajata pri svojih zahtevih. — Sumljive nemške izjave v Madridu.

London, 17. avgusta (brž.) Že tretjič v tem letu se bo bavilo Društvo narodov o vstopu Nemčije. Prvič se je obravnavalo vprašanje vstopa Nemčije meseca marca. Tedaj so istočasno zahtevale permanenten sedež v svetu Društva narodov Španija, Brazilija, Portugalska in Poljska. Končno se je vsa zadeva prepusila v rešitev posebnemu odboru, v katerem je zastopanih 15 držav vključivši Nemčijo.

Odbor je medtem odobril načrta lorda Cecilja, po katerem se ustanovi devet permanentnih sedežev. Vsako leto bodo odstoppili trije člani. Ta načrt bo predložen v odobrenje septemborskemu zasedanju Društva narodov. Akoravno ni odbor še ničesar definitivnega sklenil je vendar izjavil proti vsaki pomnožitvi permanentnih sedežev razen onega, ki je določen za Nemčijo. Po načrtu lorda Cecilja se bodo lahko izvolili v Svet le tri države in sicer za dobo treh let. Za izvolitev bo potrebna dvetretjinska večina. Končen efekt te rešitve bi bila ustanovitev treh napol permanentnih sedežev. Španija je na ta način rešitve pristala pod pogojem, da se ne odreče zahtevi po permanentnem sedežu. Tekom meseca junija se je imela vršiti seja tega odbora, kar se pa ni zgodilo.

Položaj je sedaj sledeči: Brazilija je neznanila, da izstopa iz Društva narodov, Španija pa je izjavila, da se ne zadovoljuje z nestalnim sedežem. Kakor se upa, bo Poljski najbrže priznan nestalen sedež v Svetu. Angleško stališče v vprašanju sedežev je, da mora priznati Nemčiji permanenten sedež takoj in brez ozira na druga vprašanja. Lord Cecil ima nalogo, da na septemberskem sestanku to stališče tudi povdari.

Anglija stoji trdno na stališču, da je pravilna rešitev vprašanja sedežev v Sveto Društva narodov edinole mogoča na podlagi lord Cecilovega predloga in vstopa Nemčije. Z vstopom Nemčije bo vpliv in avtoriteta Društva narodov v Evropi zelo narasla in radi tega se tudi upa, da se bo Španija še nadalje udeležila dela za rešitev svetovnih problemov in vprašanja obnove Evrope, ki bo tvoril važen del bodočega dela Društva narodov.

»Daily Telegraph« obžaluje, da je sprožila Španija tangersko vprašanje ravno pred sestankom Društva narodov in meni, da je ta akcija v tesni zvezi z vprašanjem sedeža Španije v Svetu. »Westminster Gazette« pravi, da bi bilo angleški vladi nepriljetno, ko bi se ne oziralo na španske želje, ki bi bila potem prisiljena, da izstopi iz Društva narodov »Morning Post« graja oster nastop Prima de Rivera v vprašanju Tangerja.

Pariz, 17. avgusta d. »Temps« piše o septemberskem zasedanju Društva narodov, da je od sklepa studijske komisije odvisen razvoj nove evropske politike. Ne smejo si prikrivati, piše list dalje, da je premagati še mnogo težav. Ako ne bi bilo averzije Nemčije do Poljske, se ne bi spor Društva narodov z Brazilijo in Španijo nikoli tako poostiril. Nemčija podaja v Madridu neprestano izjave, da se bo v Društvo narodov zavzela zanj za zakonno zadoščanje. Načrt lorda Cecilja, naj bi se v Svetu ustvarili polstalni sedeži, ne bo mogel odstraniti ovir ker Španija in Poljska vztrajata še vedno pri svojih zahtevah po stalnih sedežih.

Berlin, 17. avgusta (brž.) Oficijelna izjava potrjuje vest, da se Nemčija toliko časa ne udeležila zasedanja Društva narodov, dokler li ne bo zagotovljen stalen sedež.

Vzklicna razprava proti falzifikatorjem

Ogromno zanimanje za razpravo. — Senzacionalen preklk Windschgrätzovega tajnika.

Budimpešta, 17. avgusta s. Današnja vzklicna razprava proti falzifikatorjem francoskih frankov se je pričela pred kraljevskim stolom od 10. dopoldne. Navzoči so bili vsi obtoženci razen princa Windschgrätzja in generala Kurtza. Prostor za občinstvo je bil popolnoma zaseden, ker so se pričakovale senzacije, ki tudi niso izostale.

Po prečitaniu razsodbe prve instance in njene utemeljitve je pričel predsednik razprave Štefan Gado nepričakovano z zaslišanjem obtožencev, in sicer, kakor je izjavil, radi tega, da se pojasnijo gotova nasprotstva v izjavah. Najprej je vprašal predsednik Emerika Nadossyja o vlogi, ki jo je pri falzifikacijah igral inž. Gerő. Nadossy je odgovoril, da je Gerőja predstavil princu, nikakor pa ga ni pregovoril, naj sodeluje pri ponarejevanju bankovcev. Obtožene Gerő je potrdil izjavo Nadossyja, dodal pa je, da je Nadossy vedno poudarjal, da so vse zapreke odstranjene in da se more Gerő z mirno vestjo udeležiti te akcije.

Ob splošni napetosti se je pričelo zasliševanje Deziderija Rabe, ki je izjavil, da preklicuje vse svoje izjave, ki jih je podal pred kazenskim sodnim dvorom in ki kompromitirajo min. predsednika Bethlena, grofa Pavla Telekyja, vojskega škofja Zadravca itd. Vse podatke v teh izjavah je dobil le indirektnim potom ter se ni nikoli osebno prepričal o resničnosti teh podatkov. Dobil jih je od svojega odvetnika dr. Jurija Telleka ter jih je pod njegovim vplivom povedal pri glavni razpravi. Vse te obdolžitve sedaj umakne, ker se je prepričal, da niso resnične. Noče, da bi ga smatrali za slabega patriota ter prosil kraljevski sodni dvor, naj mu, kakor tudi ostalim obtožencem, prizna kot olajševalno okolnost patriotske motive.

Politični preokret Rabe je pri občinstvu povzročil veliko pozornost. Predsednik Štefan Gado je naznanil, da bo ta preokret lahko imel hude posledice za odvetnika dr. Telleka. Razprava je bila nato odgodena na jutri. (Glej tudi poročilo na 6. strani!)

Kaj je z bolgarskim odgovorom?

Razmerje odnošajev med Jugoslavijo in Bolgarsko se še ni izpremenilo. Do čim je Jugoslavija s svojimi sosedi dolgo odlašala izročitev kolektivne note, skuša sedaj Bolgarska nas in naše sosede izigrati s svojim odgovorom. V bolgarski javnosti se vrši agitacija, naj bi se ves spor predložil Društvu narodov. »Name«, glasilo demokratske opozicije, ki jo vodi nekdanji predsednik vlade Aleksander Malinov, zahteva, naj bi Društvo narodov izvedlo anketo o komitski akciji in ugotovilo, kdo je zanjo odgovoren. To stališče je tem bolj značilno, ker je naš zunanji minister izjavil, naj to zadevo z Bolgarsko rešijo prizadete vlade same in da jo ni treba spravljati pred Društvo narodov.

V zvezi z zadnjim incidentom med našo državo in Bolgarsko obstojajo še nekatere druge čudne stvari. Čudno je n. pr. to, da bolgarsko zunanje ministrstvo demantira vesti naših listov, po katerih je naša vlada skupno s kolektivno noto treh balkanskih držav izročila še posebno noto, v kateri zahteva ekstradicijo makedonskega komiteja. Ta demantiji je značilen zaradi tega, ker naš zunanji minister ni smatral za potrebno demantirati vesti jugoslovenskih listov in je s svojim molkom potrdil resničnost jugoslov. informacij. Nadalje je čudno tudi to, da sta poslanika Francije in Anglije, Grenard in Cunard došla v ponedeljek v našo zunanje ministrstvo, da se informirata, ali je že prispel bolgarski odgovor. Pomisliti je treba na to, da zastopnika teh dveh velikih držav, ki imajo z našo državo tako tesne zveze z bolgarsko vlado, tudi brez teh informacij dobro vedo, kakšen je dejanski položaj.

Najlepše pa je to, da se od naše strani ničesar ne objavlja o bolgarskem odgovoru, dočim madžarske vesti že poročajo, da je bolgarska vlada odpovedala našo vlado odgovor. O vsebini tega odgovora poročajo, da se bolgarska vlada predvsem čudi, zakaj sta se protestu pridružili tudi Rumunija in Grčija. Nadalje odklanja bolgarska vlada najodločneje očitke, da ima kakršnekoli zveze z makedonskim komitejem in makedonskimi četami, ki povzročajo incidente na meji. Končno izraža bolgarska vlada pripravljenost, storiti vse, da se ti incidenti preprečijo, kakor je delala tudi doslej.

Ako bi bila ta vest točna, bi pričala, da Bolgarska še ni ničesar izgubila na svojem prejšnjem cinizmu. Predvsem je neprijetno, da daje svoj odgovor v eksploatacijo Madžarom prej, preden so ga prejeli naslovljeni. Vsebina odgovora je tudi povsem nezadostna, ker je navadna negacija brez dokazov naših težkih obtožb z dokazi o zvezi bolgarske vlade in revolucionarnih organizacij. Ako je bil odgovor res poslan, ni nič manj važno dejstvo zagotavljanje bolgarske vlade, da je pripravljena preprečiti vse incidente, kakor je delala to doslej, ker pomenja to enostavno napovedanje novih incidentov, kajti Bolgarska jih je doslej preprečevala na tak način, da so nastajali vedno novi. A tudi za Bolgarsko samo bi bilo preveč cinično, če bi se rožala na ta način v tako resnih stvareh.

Intrige glede odgovora se v Sofiji nadaljujejo ter se širi nepotrjena verzija, da bolgarska vlada ne bo odgovorila na kolektivno noto po nasvetu angleškega poslanika v Sofiji. Po beograjskih informacijah namerava Anglija podpirati bolgarsko stvar v Društvu narodov, da bi posebna njena anketa na mestu proučila ves spor. Baje je imel poset angleškega poslanika pri dr. Ninčiču namen informirati ga namesto bolgarskega poslanika o nameri Bolgarske, da ne odgovori na kolektivno noto. O tem sta baje obvestila tudi angleška poslanika vladi v Bukarešti in Ateni.

»Temps« je, kakor znano, naslovil na Bolgarsko opomin, da bodo v slučaju nezadostnega odgovora Jugoslavija, Rumunija in Grška prisiljene povzeti tudi druge korake. V resnici ima »Temps« prav. Naša država ne more pristati na nobeno anketo ter bo v tem slučaju poslala Društvu narodov ostro pompenico in zahtevala likvidacijo spora v smislu kolektivne note, eventualno pa bi v zvezi s pretes tuji vprašanje svojega izstopa iz Društva narodov. Bolgarska vlada sicer zagotavlja, da sedaj spora ne bo predložila Društvu narodov, temveč da hoče počakati, kakšno stališče bodo zavzele velesile. Z ozirom na vse to je jasno, da nisoje velesile vsi odgovornost za zadržanje Bolgarske.

Novo politične aretacije v Grčiji

Posledice upora na Kreti.

Atene, 17. avgusta. da. Na podlagi preskave, ki jo je odredila vlada zaradi poslednjih nemirov na otoku Kreti, so prijela večerj oblasti voditelje liberalnih naprednjakov, bivšega ministrskega predsednika Kafandarisa. Ne dolže ga samo, da je povzročil uporniški pokret na Kreti, ampak je tudi obtožen, da je med častniki raznih posadk na deželi že delj časa razširjal razne politične izjave, ki jih je bila vlada nepovedala. Oblastva so razen Kafandarisa prijela tudi več drugih višjih častnikov, ki so baje pomagali pripravljati te izjave. Aretiran je tudi bivši župan prejeki. Kakor se čuje, namerava vlad izgnati iz dežele Kafandarisa.

Vojno sodišče je obsodilo urednika lista »Hestia« Alileasa Kyrosa na globo 2000 drahem, ker obtoženi večkrat, ko je imenoval generala Pangalosa, ni omenil njegovega naslova.

Kako zdravi Belgija svoje finance

n Bruselj, 11. aprila.

Belgijske finance belehajo od iste bolezni kakor francoske. Izkazalo se je v praksi, da sta si obe valuti v mnogih ožirih solidarni, da vpliva težaj francoskega franka na težaj belgijskega franka in deloma tudi obratno. Belgija je poskusila prej nego tudi velika južna soseda izlečiti svoje zavozene finance. Toda ves napor finančnega ministra v socialistično - klerikalnem kabinetu Janssena, da bi popravil in dvignil valuto, se je izjalovil. Strankarska vlada Foullet - Vanderveelde se je sprito katastrofalnega položaja morala umakniti ministru narodne sloge, v katerem so zastopane vse stranke (razen komunistov in flemških separatistov) z najprezentativnejšimi možni. V novi Janssar - Vanderveelde-Hymansovi vladi sta prevzela težavno delo odravljenja javnega gospodarstva dva strokovnjaka: zakladni minister Francqui in finančni minister baron Houtart. Vlada narodne sloge je dobila od parlamenta dalekosežna pooblastila za svojo sanacijsko akcijo, kakor je poslala obe zbornici na politično. Njeno delo se že čuti, posebno učinkovito pa obeta postati sedaj, ko se je tudi francoska republika odločila, da zavze strankarski boj med deanclo in levico, in je upeti, da doseže velika republikanska koncentracijska vlada pod Polnarcijevim vodstvom uspeh v borbi za zboljšanje in stabilizacijo francoskega franka.

Najprej je belgijska vlada storila splošne varčevalne ukrepe. Ustanovila je amortizacijski fond in vsi ministri s socialisti vred so prispevali prostovoljne prispevke. Njihovemu vzgledu sledi vsak dan veliko število državljanov, ki se zavzedejo nevarnega položaja.

Bitvenni namen vlade je, kakor je izjavil ministrski predsednik Janssar, da vse napravi red v hiši, da se zboljša trgovinska bilanca Belgije, da se odplačajo zunanji dolg, zlasti pa, da se začne amortizirati visoki dolg. V to svrhu je namenjena letna podpruga milijarda frankov, ki bo tekom štirih let dotekala iz posebnega novonaloženega davka. Da se ta amortizacijski fond zviša, so se podvezli še drugi koraki: prodaja nekaterih državnih domen in emisija prve skupine privilegiranih delnic Narodne železniške družbe, ki jo je ustvaril parlament in ji izročil za 75 let belgijske železnice, da bi jih upravljala racionalnejsie in uspešnejše nego država sama. Na ta način upa vlada plačati 10 milijard dolga poleg desetih milijard, ki jih bodo vrgli posebni davki.

Da se izogne inflaciji, je sklenil Janssarjev kabinet konsolidacijo zakladnih bonov na ta način, da se prisilno izpremene v privilegirane delnice nove železniške družbe, ki so izplačljive, ko upasne rok, na bazi 175 frankov za funt šterling in z jametvom, da se bodo obresti plačevale v zlati paritet. Lastnikom bonov, ki ne bi pristali na to izmenjavo, bi se znižale obresti. Vlada se je hotela na ta način rešiti nevarnosti, da bi morala izplačevati tekom 8 mesecev vsak dan po 23 milijonov frankov na račun kratkoročnih zakladnih bonov, kar bi ubijalo valuto in dražilo življenje. Vlada pa pripravila še druge korake: skušala bo ustanoviti menjalni zavod z namenom, da dvigne težaj papirnega franka in da privabi nazaj v Belgijo domači kapital, ki se je izselil v inozemstvo. Govori se tudi o državnih hipoteki na vsa zemljišča, s čimer bi se na nekaj način približalo premoženjski oddaji, vendar bi se izbeegnle formule, kakršne priporočajo socialisti.

Vse reforme podpisuje kralj in jih podpisujejo vsi ministri brez razlike. Med strankami vlada sloga in premirje kakor v času vojne. Sevoda ti energični ukrepi, ki posegajo globoko v žep vsem Belgijcem, niso nič kaj popularni. Vendar jih državljan mirno prenašajo. Glavno je, da se je vrnilo zaupanje v vlado in vodstvo državnih financ.

Kako resno misli Belgija s svojo sanacijsko akcijo, kažejo končno omejitve v uživanju živil, ki prihajajo iz inozemstva. V Belgiji se n. pr. zdaj nič več ne peče belh kruh, marveč siva mešanica, ki jo uživajo tudi bolniki in se uporablja tudi za slaščiče. Vlada upa s to omejitvijo prihraniti v kratkem po 42 in pol milijona frankov na mesec.

Bruselj, 17. avgusta. d. Narodna banka objavlja oficijelno, da je vsled zadnjih ukrepov vlade konsolidiranih že 4200 milijonov frankov notranjega dolga.

Dolgovi evropskih držav Angliji

London, 17. avgusta. (brž.) Iz Aten poročajo, da napoveduje ministrski predsednik v kratkem obnovo pogajanj s Anglijo za konsolidacijo grških vojnih dolgov. Pogajanja so bila prekinjena meseca julija. Angleško - portugalska pogajanja za plačilo portugalskega dolga Angliji se ugodno razvijajo.

Nefundiran zavezniški dolg Angliji znaš sledede vstote: Rusija je dolžna Angliji 794 milijonov funtov, Francija 647, Jugoslavija 81 milijonov, Portugalska 23 milijonov, Grčija 21 milijonov; skupno so torej dolžni zavezniki Angliji nad 1500 milijonov funtov. Dogovor s Francijo taaka na ratifikacijo. Ko bodo pogajanja s Portugalsko in Grčijo končana, oslane na vrsti Rusija in Jugoslavija. Edini državi, ki sta uredili vprašanje dolgov v Angliji, sta Rumunija in Italija. Dogovor s tema državama je že stopil v veljavo.

Italija in besarabsko vprašanje

Rim, 17. avgusta. d. Listi odgovarjajo na pisavo francoskega časopisa glede italijansko - rumunske prijateljske pogodbe. Tako izraža »Giornale d'Italia« svoje veselje nad sklenitvijo francosko - rumunske pogodbe, vendar pravi, da Francija nima poverda, da bi videla težave glede sklenitve podobne pogodbe med Rumunijo in Italijo. Kdor pozna razmere v Evropi, mora vedeti, da je dvoje besarabskih vprašanj, namreč eno diplomatsko, na papirju, in eno dejansko. V interesu vseh udeležencev je, da o tem vprašanju ne razpravljajo brez potrebe. Prijateljstvo z Rumunijo nikakor ne izključuje prijateljstva z Rusijo. Zato pozivlje »Giornale d'Italia« Francijo, naj se ne smevasa v italijansko - rumunsko zadevo in naj ne dela težav.

G. Jelačinu v album

»Slovenec« je 12. t. m. objavil »Proglas« tikajoč se volitev v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Kdor je prečital ta proglas, je moral priti do spoznanja, da so se na tem zborovanju, kojega sta sklicala gg. Jelačin in Ogrin, znašli večinomoma možje, ki predstavljajo poprej vse drugo kakor pa naš stan. Med podpisniki se n. pr. nahaja gospod Janko Tavčar, veletrgovec iz Maribora. Mi sicer poznamo nekoga gospoda Janka Tavčarja, ki je bil nekdanj veletrgovec, je pa s tem doživel popolni fijasok, tako, da niti konkurzna masa nima kaj opraviti pri njem. Ni nam znano, da bi on še imel kje kako veletrgovino, ali bi jo po zakonu sploh mogel imeti; tudi ne plača v Mariboru nikakih davkov, tudi ni v volinlem seznamu, pa nastopa kot veletrgovec! Takih gospodov imate več med svojimi privrženci, pa hočete z njimi iti na volilni boj za zbornico? Gospoda nič se vas ne bojimo, premnogo nas je, ki hočemo naše volitve sami, potem naših organizacij skupno izpeljati. Vi ste šli preko tega. Izgovor, da gg. Jelačin, Ogrin in Petovar niso prišli do sporazuma, za nas nikakor ni merodajen. Nismo Vas za to pooblastili g. Jelačin! Ali ste že pozabili na občni zbor Zveze gremijev v Kranju, kjer ste na zahtevo naš delegatov dali častno obljubo, da se bodo zbornične volitve vršile sporazumno in da si bomo pri prvi širši seji postavili skupno naše kandidate. Ali ste kdaj sklicali kakšno Zvezno sejo, kakor je bila vaša edina dolžnost kot načelnika Zveze gremijev?

Vi se izgovarjate, da se politiki niso hoteli z Vami razgovarjati (ali ste Vi kakšna politična stranka?) in da ste zato napravili pakt s konzumariji. Toda Vi ste imeli v rokah povsem drugo sredstvo, da bi bila ostala enotnost trgovskega stanu pri predstojeh volitvah zasigurana. Imeli ste Zvezo gremijev, ki bi bila v sporazumu z včlanjenimi trgovskimi organizacijami mogla zagurati skupen nastop vsega trgovstva. Vi tega poskusa niti niste naredili, niti ste kot načelnik centralne organizacije slovenskega trgovstva zakrivil, da ta organizacija baš v najvažnejšem trenutku ni ničesar storila. Nasprotno, Vi kot načelnik Zveze ste šli, da se zvežete s konzumariji proti ogromni večini slovenskega trgovstva in njegovih stanovskih organizacij, trgovskih gremijev!

Ali ne vidite g. Jelačin, da ste z Vašim postopanjem se pokazali nevrednega našega zaupanja in ali vam še ni jasno, da vse vaše politično žongliranje, vsa vaša gostobesednost, vsi vaši članki, ki jih pišete in inspirirate v »Slovenec«, ves švindcl z vašo konzumarcu, pod okriljem starih zagreznih sovraźnikov slovenskega trgovca sestavljeno listo ne bo nič pomagalo? Slovenski trgovec si bomo izbrali zastopnike v svojo Zbornico, ki uživajo naše in naših stanovskih organizacij zaupanje. Z Vami pa bomo obračunali, kakor se spodobi.

Trgovec — starin.

Radičevci za odcepitve Prekmurja

Radičevci so započeli živahno agitacijo za odcepitve Prekmurja od mари-borske oblasti in priključitev k posebni varaždinski oblasti. Kratkotamo proglasojo Prekmurje za hrvatsko in Prekmurce za Hrvate, a v zagrebških radičevskih listih slovesno protestirajo proti — poslovenjenju Prekmurja. Preteklo nedeljo so priredili celo v to svrhohod v Dolnji Lendavi, kamor so prignali svoje pristaše iz Medjimurja in za večjo reklamo tudi godbo na pihalo. Kakor poročajo zagrebški listi, so govorili na shodu en Prekmurec, en Medjimurec in en Madžar! Zahtevali so, naj se osnuje posebna oblast s sedežem v Varaždinu, ki bi jo tvorila Prekmurje in Medjimurje. Sprejete resolucije se pričenojajo s ponosnimi besedami: »Prebivalstvo Prekmurja, zbrano na današnjem velikem zboru v Dolnji Lendavi, izraža zahtevo vsega (I) naroda, da se naj združi s svojimi hrvatskimi brati iz Medjimurja in hrvatskega Zagorja — — — ker živi v Prekmurju, Medjimurju kakor tudi v hrvatskem Zagorju in in isti narod, ki govori en jezik, živi v istih običajih...« Končno je bil poslan Radiču navdušen udanostni telegram!

Ce bi se hoteli šaliti, bi rekli, da ustvarjajo radičevci narodno — edinstvo all pa bodo še dokazali, kar smo tudi že mi trdili, da je prebivalstvo zapadnih hrvatskih pokrajin dejansko slovensko, oziroma prav toliko hrvatsko, v kolikor so Slovenci — Hrvti! Stvar postaja pod vodstvom radičevskega novinarja in hanoovca Joa Matošiča res komična! Resolucije tudi zahtevajo, naj se v prekmurskih osnovnih šolah nastavijo hrvatski učitelji kakor tudi v Medjimurju in hrvatskem Zagorju, ki bodo otroke učili državnega jezika, brez katerega ne morejo prestopiti Drave in Mure, ker je to v interesu narodnega in državnega edinstva! Radičevski emisarji so pri tem pozabili, da je tudi slovenščina državni jezik! Kdo bo vse to razčistil?! Najnovejša radičevska akcija v Prekmurju je izvrstna ilustracija k pučjevski politiki, ki v imenu »neodvisne slovenske kmetske stranke« spravljajo slovenskega kmeta v Radičevovo malho. Radičevci, vedoč, da se Pučljeva SKS ne sme braniti, proglašajo, da je treba Prekmurje priklopiti Hrvatski ter uvesti v njev hrvatske šole in sploh hrvatsko upravo. Kaj pravita minister Pučelj

in njegova stranka k zahtevam zagrebških radičevcev?! Ali je minister Pučelj za to, da se Prekmurje odcepi od mари-borske oblasti in vse tamošnje slovenske šole nadomeste s hrvatskimi ali ne? Pučljevi ljudje bodo seveda odgovorili: Mi nikakor nismo zato! Toda žalostna resnica je, da Radič Pučlja prav nič ne vpraša. Radičevci smatrajo, da ima njihov slovenski privesek molčati in pozirati vse, kar oni svojim ljubim Kranjcem kuhajo. Njihova akcija v Prekmurju je pa z ozirom na izredne prilike ob naših severnih granicah pravo protinardno delo in znova dokazuje, kako prav je imel najnovejši radičevcev gospod dr. Kukovec, ko je še nedavno klical vse narodno zavedenje Slovence in Hrvate na severozapadu države k skupnemu najenergичnejšemu boju proti radičevski opasnosti...

Radič proti Maksimoviću

Napada ga radi občinskih volitev v Beogradu ter mu odreka kvalifikacijo političnega voditelja. Medel odgovor na mostarska izvajanja dr. L. Markovića. Davidovičevci so zmagali v Radičevem imenu — pravi Radič!

p. Beograd, 17. avgusta.

Današnja »Politika« prinaša razgovor svojega zagrebškega dopisnika z Radičem o izidu občinskih volitev v Srbiji in o napadih dr. Laze Markovića ter dr. Voje Jasnjača v Mostarju na Radičev osebo. St. Radič je izjavil, da po napadih dr. Laze Markovića, noče iti z njim v Zenevo. Markovićeve grožnje, da ga bo postavil na zatožno klop, je budalost. Zdi se, da dr. Marković in njegova okolica zbirata material proti meni, je dejal St. Radič, toda to ne bo upalilo. Poznam jih, to so Nikičevi prijatelji.

Glede na volitve v Beogradu je izjavil St. Radič, da se obnašanje ministra Maksimovića ne more trpeti, ako pravi, da so demokrati zmagali po zaslugi njegovega gentlemanstva. Ni bilo pametno, da je Maksimović pozval na shod predsednika vlade, ki je zastavil ves svoj vpliv za radičevsko stranko. Notranji minister ni samo minister radikalne stranke in obsodbe vred no je njegovo podtikanje, da so demokrati dobili beograjsko občino s pomočjo komunistov, socialistov in republikancev. Neumno je reči, da je treba vprašati, česave so krogljice. Kako si notranji minister sploh drzne vprašati kaj takega!

Nadalje pravi Radič, da je Davidović dobil zato največ glasov, ker je bil predstavnik sporazuma med Srbi. »Sicer nočem reči, da je dobil z mojim imenom, dasi nekateri pravijo, da je pridobil tudi na ta način.« Zadržil je Radič dopisniku »Politika«, da bi bil za občinske volitve v Beogradu postavil svojo lastno (radičevsko) listo, katere nosilec bi bil najbrž on sam. Ker pa so se radikali razcepili ni hotel biti nelojalen. Ko bodo normalne razmere, bo pa nastopil Radič pravi, da še ne ve ali jo 6000 Maksimovićevih volilcev sigurnih, ve pa, da so Bobičevi sigurni. Ni treba vprašati, kakšne krogljice so pri Kumanudiju, temveč, kakšne krogljice so pri Maksimoviću. Maksimović more biti notranji minister, ne more pa igrati vloge prvaka radikalne stranke. On je sposoben, da napravi radikalno stranko pri prihodnjih volitvah isto, kar je storil v Beogradu. Naj samo uporabi iste metode! Maksimović ima okolice, od katere si da sugerirati. Nikič je pri njem dan in noč, kuhan in pečen. Odkar se je vrnil dr. Nikič s potovanja, hodil iz nezakonitosti v nezakonitost.

Končno je izjavil Radič, da bo v sredo zjutraj odpotoval na Bled v avdijenco skupno s predsednikom vlade Uzunovićem. Ob tej priliki bo z Uzunovićem podrobno razpravljal o položaju in se sporazumel z njim o vseh aktualnih vprašanjih.

Politične beležke

Pučelj kot dedič dr. Šusteršiča

Kakor poročajo »Politika«, je minister Pučelj izjavil v ponedeljek zvečer beograjskim novinarjem, da je na radičevskem shodu v Krškem izjavilo nekaj uglednejših članov bivše dr. Šusteršičeve stranke, da so se sporazumeli o prestopu vseh pristašev dr. Šusteršiča v HSS. Po vzajemnem sporazumno so v vodstvo HSS za Slovenijo vstopili štirje duhovniki iz bivše dr. Šusteršičeve stranke in sicer dekan Kobler iz Kranja, bivši klerikalni dež. poslanec in župnik Ivan Piber iz Senčurja, župnik Janko Barle iz Ljubljane ter župnik Anton Oblak iz St. Lovrenca na Dolenjskem. Nadalje je g. Pučelj naznanil, da je tudi bivši minister dr. Vekoslav Kukovec podal pismeno izjavo, da prestopa v HSS. Dr. Kukovec se je udeležil tudi shoda St. Radiča v Krškem.

Notranji minister Maksimović in volitve v Beogradu

Včerašnja »Politika« objavlja uvodnik, v katerem ostro napada notranjega ministra Maksimovića radi nedeljskih občinskih volitev v Beogradu. Predvsem se norčuje iz njegovih intervjujev, ki jih označuje za drzne. Za smelost pa je treba tudi spošobnosti, ki jo visoki položaj sam ne daje. Minister Maksimović je s svojo napovedjo o izidu volitev ubil vero v enega strankinlh pravkov več. Med voltimami je minister Maksimović nadaljuje »Politika«, kot glavni radikalski agitator osebno obiskoval vsa volišča. Zakona sicer ni kršil, kršil pa duha in smisel zakona. Maksimović je vrhovni čuvar volilnega prava državljanov. Zakon predpisuje, da se organi javne varnosti ne smejo pojavljati na voliščih, najvišji organ javne varnosti pa je vršil, kar je vsem njenim organom prepovedano. »Politika« ostro kritizira ministrovo obnašanje po volitvah. Gosp. Maksimović pravi, da je izgubil bitko radi svojega gentlemanstva. To se pravi, da minister izgublja, kadar je gentleman, kar je priznanje, ki je jako malo dostojno

za ministra. Se teja pa je druga stvar, ko pravi, da bo občno vrnil radikalom. Ni naloga notranjega ministra, pravi »Politika«, da to dela. Bili so morda taki ministri in so morebiti še, toda poznali so vsaj staro pravilo, da so stvari, ki se sicer vrše, o katerih pa se ne govori. »Politika« pravi končno, da drznost notranjega ministra ne pozna mej, gotovo pa je, da tudi nobene koristi ne more imeti, niti tedaj, ako se otkrito razbije še ena troha demokracije in parlamentarizma, ki jo vsi skrbno čuvamo.

Vatikanska diplomatska akcija

za obrambo vernikov v Mehiki.

Rim, 17. avgusta. d. Vatikansko državno tajništvo je poslalo s posebno noto pri Vatikanu akreditiranim diplomatom in papeškim nuncijem v inozemstvu prepis »Observator Romano«, ki slika položaj katoličnanov v Mehiki. Članek zavrača izjave predsednika Callesa. Nadalje opozarja na okrožnico, s katero se obrača pozornost civiliziranega sveta na preganjanje katoličanov in precizira stališče Vatikana. Demantirajo se vsi glasovi o spletnih, ki jih daje dela Vatikana, da bi pripravil inozemstvo do tega, da bi nastopilo z orožjem. Edino orožje katoliške cerkve je molitev. Ta članek vaticanskega glasila postaja s tem političen dokument. Ni izključeno, da bo ena ali druga evropska vlada odgovorila nanj. V Vatikanu menijo, da se vsaj sedaj ne bodo objavili morebitni odgovori.

Mexico City, 17. avgusta. s. Po poročilih policije je bilo aretiranih 50 oseb, ki so osumljeni, da so zapleteni v izjalovljeno vojaško zaroto, ki naj bi pričela 13. t. m. upor proti cerkveni politiki vlade.

Zadnji Livingstonov tovariš umrl

London, 17. avgusta. (brž.) Umrl je danes Charles Stjohn, zadnji izmed spremljevalcev znamenitega misijonarja in raziskovalca Afrike Davida Livingstona. Stjohn se je boril proti suženstvu v centralni Afriki in je spremljal Livingstona na poti k jezeru Nyassa. Stjohn je živel 86 let.

O zaroki kralja Borisa

Sofija, 17. avgusta. (brž.) Kralj Boris, ki se je nekaj časa mudil v inozemstvu, se je danes zopet povrnil semkaj.

Sofija, 17. avgusta. d. Novinarji so povprašali solijskega metropolitana Stefana, predno je odpotoval na krškanski kongres v Zenevi, kaj je z zaroko kralja Borisa z italijansko princezijo Giovanno. Metropolit je dejal, da je, kolikor njemu znano, zaroka toliko kot gotova. Vendar so tu gotove težave verske narave, ker je princezinja katoličanka, kralj pa je pravoslavlen. Metropolit misli, da se bodo dale te težave odstraniti.

Interesantna intervencija

Praga, 17. avgusta. s. Za pacifista Morocuttija, ki ga je jugoslovenska vlada odpustila kot okrožnega zdravnika v St. Iju pri Mariboru, sta intervencionala nemška in češkoslovaška Liga za Zvezo narodov na Češkoslovaškem, in sicer pri jugoslovenski Ligi za Zvezo narodov, katero sta naprosili, naj se pri jugoslovenski vladi zavzame za dr. Morocuttija.

General Gajda toži

Praga, 17. avgusta. r. Kakor poročajo »Narodni Listy«, je general Gajda po svojem pravnem zastopniku dr. Kamilu Adamku vložil tožbo proti vsem povzročiteljem obrekovanja, ki so bile razširjene v javnosti o njegovi osebi, kakor tudi proti odgovornim urednikom kolke vrese listov, ki so objavljali o njem žaljive člankne. V več krajih Češkoslovaške je došlo do manifestacij za generala Gajdo.

Kellogg ne bo odstopil

Paulsmith, 17. avgusta. k. Državni tajnik Kellogg demantira vest, da namcrava podati ostavko.

Objava »madridske pogodbe«

Rim, 17. avgusta. s. Včeraj se je v Rimu in v Madridu istočasno objavilo oficijelno besedilo italijansko - španske prijateljske pogodbe.

Iz Francije

Pariz, 17. avgusta. (brž.) Ministrski predsednik Poincare se je vrnil s politične ter prišel takoj s posvetovanji za stabilizacijo franka.

Pariz, 17. avgusta. s. Ministrski svet se bo jutri bavil z ukrepi za pobljenje draginje.

Številni ubežniki francoske tujske legije

Berlin, 17. avgusta. s. Berliner Tageblatt« poroča iz Jeruzalema: Ker se vršijo glavni boji v Siriji v bližini palestinske meje, uporabljajo mnogi člani tujske legije ugodno priliko za beg. Sedaj je v Jeruzalemu in v Akt 67 pobeglih tujih legionarjev, ki pripadajo 21 narodom. Nahajajo se pod varstvom policije, ki jih bo odposlala v njihove domovine. Dosedaj je bilo s posredovanjem nemškega konzulata odposlanih v domovino 800 Nemcev.

Kronika nesreč

Vratslava, 17. avgusta. (brž.) V rudniku pri Laurahütte v Gornji Sleiziji so se v rovu polomile podpore, vsled česar je bilo zasutih osem mož. Doselej so izveкли izpod ruševin enega mrtvega, dva hudo in več lahko ranjenih. Tudi reševalno moštvo je zadobilo rane.

Johansburk, 17. avgusta. (brž.) V rudnikih pri Brakpanu je izbruhnil velik požar, ki je zahteval več smrtnih žrtev. 22 Evropejcev in 219 domačinov je bilo radi raznih požarov prenešenih v bolnišnico.

London, 17. avgusta. (brž.) Pri Simli v Indiji se je ponesrečilo angleško vojno letalo. Vodja je bil ubit, pilot pa težko ranjen. Ravno taka nesreča se je zgodila v Cambridgeu v Angliji. Ena oseba je mrtva, ena pa ranjena.

Mertz, 17. avgusta. (brž.) Tu se je prevrnil avto. Družina sestojeca iz štirih oseb je ostala na mestu mrtva. Trije drugi potniki avtomobila so težko ranjeni.

Naši kraji in ljudje

Nastop slovenskega organiziranega obrtništva za volitve v novo zbornico

«Obrtni Vestnik», glasilo mariborske in ljubljanske Zveze obrtnih združenj ter oficijelni organ slovenskih obrtnih društev v Sloveniji objavlja v imenu teh organizacij, ki združujejo ogromno večino slovenskega obrtništva, oklic «Obrtnikom ljubljanske in mariborske oblasti!», v katerem sporoča, da je organizirano obrtništvo sklenilo postaviti za volitve v novo Zbornico za trgovino, obrt in industrijo svojo »Stanovsko listo obrtniških organizacij ljubljanske in mariborske oblasti.»

Oklic povdarja stanovsko-gospodarski značaj teh volitev ter odločno odklanja poskus klerikalcev in njihovih zaveznikov Jelacina zanesti med obrtništvo politično borbo in razbiti njegov solidaren nastop. Podrobno navaja oklic glavne pritožbe in zahteve slovenskega obrtništva ter povdarja potrebo, da zastopajo slovenskega obrtnika v Zbornici tovariši, ki so znani kot dolgoletni neumorni delavci na strokovnem obrtniškem polju, poznajo težnje obrtništva in so ustvarjali ter vodili njegove organizacije.

Oklic je podpisan od predstavnikov vseh važnejših obrtniških organizacij ter najuglednejših obrtnikov iz cele Slovenije. S tem korakom slovenskega organiziranega obrtništva je akcija klerikalcev in g. Jelacina na naravnost demonstrativen način razkrinkana kot grda politična intriga.

Oklic so podpisali sledeči gg.: Ivan Rebek, ključavničar in predsednik Občeslovenskega obrtnega društva v Celju; Engelbert Franchetti, brivski mojster in predsednik Zveze obrtnih združenj v Ljubljani; Ivan Bizjak, krojaški mojster in predsednik Zveze obrtnih društev za Slovenijo v Celju; Franjo Bureš, sedlarski mojster in predsednik Splošne zveze obrtnih združenj v Mariboru; Drago Bernardi, hotelir in predsednik Zveze gostilničarskih združenj v Celju; Franc Kavčič, gostilničar in načelnik Zveze gostilničarskih združenj v Ljubljani; Miha Vahtar, knjigovoz in predsednik Slovenskega obrtnega društva v Mariboru ter podpredsednik Skupne obrtne zadruge v Mariboru; Josip Rebek, ključavničar in predsednik Obrtnega društva v Ljubljani; Ivan Kersnič, krojaški mojster in načelnik Zadruge krojačev v Ljubljani; Fran Špes ml., zidarski mojster in predsednik Strokovne zidarske zadruge v Mariboru; Filip Ogrič, zobotehnik in predsednik Obrtnega društva v Novem mestu; Ivan Žurman, pekovski mojster in podnačelnik Kolektivne zadruge v Slovenski Bistrici; Ivan Bernik, mizarski mojster in načelnik Mizarske zadruge v Ljubljani; Janko Horvat, slikar in predsednik Obrtnega društva v Ljutomeru; Rudolf Kuhar, mizarski mojster in načelnik Mizarske zadruge v Mokronogu; Alojz Rozman, gostilničar in predsednik Gostilničarske zadruge v Prevaljah; Karel Iglič, krojaški mojster in načelnik Kolektivne zadruge v Logatcu; Miha Koren, zlatar in predsednik Obrtnega društva v Trbovljah; Josip Berlič, gostilničar in načelnik Gostilničarske zadruge v Ptujju; Anton Štefe, čevljarjski mojster in predsednik Obrtnega društva v Kranju; Karel Podražski, kleparski mojster in načelnik Skupne zadruge v Slovenski Bistrici; Josip Holly, brivski mojster in predsednik Obrtnega društva v Brežicah; Josip Klubička, čevljarjski mojster in odbornik Čevljarjske zadruge v Mariboru; Franc Dolžan, kleparski mojster v Celju; Stefan Szukits, krojaški mojster v Murski Soboti; Ivan Rozman, čevljarjski mojster v Ljubljani; Josip Ambrožič, gostilničar v Ljubnem na Gorenjskem; Martin Kolšek, čevljarjski mojster v Celju; Leopold Turšič, mizarski mojster v Cerknici; Karel Hemelin, dimnikarski mojster v Slovenjgradcu; Stefan Rožič, pleskarski mojster v Ljubljani; Stepan Coh, gostilničar v Rogasški Slatinji; Franc Nerad, zidarski mojster v Celju; Miloš Rozin, kleparski mojster v Trbovljah; Josip Kolar, mizarski mojster na Vrankskem; Ivan Virant, gostilničar v Zalcu; Jernej Golčar, sodarski mojster v Celju.

noma drugi kakor pri prejšnjih volitvah. Vse je bilo nekako resnejše, zbrano; volitve so potekle v Beogradu tako mirno, kakor še nobenkrat.

Proti večeru se je začelo na Terazijah zbrati ljudstvo, ki je z napetostjo pričakovalo rezultate glasovanja. Pred radikalnim »Parizom« so se vrstili avtomobili, tu so gazde radikalni čakali — seveda na zmagalo. Malo dalje so v demokratskem klubu ugibali, kdo bo dobil največ krogljic. Pivo se je pilo kot »bela kava« (alkohol je na dan volitev prepovedan) in zraven so se sklepale stave.

Ob pol sedmih smo čuli prve rezultate. Skrutinj še ni bil končan, a že v polovici se je pokazalo, da imajo demokrati približno 130 glasov več. Pri »Parizu« so odtoknile ogorčene kletvice na račun uskoka Bobića, ki da je vsega kriv in je tako temeljito štrno zmehal. Pol ure pozneje je padla kot bomba novica, da so zmagali demokrati s približno 400 glasovi večine. Navdušenje je bilo velikansko. Pred klubom so se demokrati poljubljali, pozdravljali se s »samostalnimi«, ki so jim čestitali in navdušeno vzklikali Par posebno vnetih so takoj našli zastave in pričela se je formirati povorka. Pa je policija posegla vmes in razgnala manifestante. Ta čas si ni mogel jasno na vsakem licu natančno pogoditi, kam je dotičnik opredeljen. Tako je bilo jasno brati na nekih vsičenjen, na drugih pa jeza jeza.

Medtem so pričele prihajati telegrafske vesti iz notranjosti Srbije; mnoge zelo porazne za radikale. V mnogih kraljih so zmagale »skupne«, tkozv. meščanske liste. Radikalom se je glasom prvih vestil izneverilo celo Zajčar, trdnjava Pašičeva in Ace Stanovjevića. Poznejša poročila so marsikaj korrigirala in pokazala, da obč. volitve ne pomenijo nobenega odločilnega preokreta v razpoloženju naroda v Srbiji in Crni gori.

Radikali bi radi dali 50 podeželskih občin, da jim je ostal Beograd. G. Maksimović, ki je prenziko cenil g. Bobića, bo sedaj jedel prav vročo juho in jeza je splošna. Oj, Baja, kje si? Tako govorilo zvečer zelo sentimentalno razpoloženi radikali, ki bi šli najraje delat Božič — mačjo godbo.

V splošnem smem reči: Beograd je z lidom volitve zadovoljen in mnogi upajo, da bo nova meja vsaj nekaj pomečla. Moj bože, koliko je tega iz tega razloga so tudi mnogi samostojni demokrati glasovali za

simpatičnega dr. Kumanudija, da pomagajo uvesti v občino red.

Jakob Zalaznik

Včeraj dopoldne je umrl v Ljubljani v starosti 72 let popularni in ugledni ljubljanski obrtnik, g. Jakob Zalaznik. Z njim je legel v grob eden najboljših in najbolj simpatičnih zastopnikov delovnega ljubljanskega meščanstva, ki si je z marljivostjo, živavostjo in solidnostjo ustvaril cvetoč podjetje.

Pokojnik je bil rodom iz Vrzdencev pri Horjulu in se je v mladih letih izučil v Ljubljani pekovske obrti. Kot ambiciozen človek je hrepel, da postane čim prej samostojen mojster. Že l. 1884 je ustanovil lastno vzorno pekarno v Miličevi hiši na Starem trgu ter jo adaptiral v svojo »svrhe«. Razširil je pekarno s slaščičarno in si približno pred 25 leti uredil tudi kavarno, vse v istih prostorih, ki so po svoji domaćnosti znani širou Slovenije. Jaka Zalaznik je bil znan narodnjak, naprednjak in dobrošern družabnik. Rojaki so ga dolga leta cenili kot izvrstnega pevca in posestnika lepega liričnega tenorja, prijetnih višin in izdatnosti. Pel je še pri nekdanjem čitalniškem zboru, bil od l. 1884 odbornik in podpredsednik »Slavca« ter je l. 1894 ustanovil tudi pevsko društvo »Ljubljana«, katero je vodil dokaj let. Preko 40 let je bil član Sokola. Udeleževal se je navdušeno mnogih izletov po domovini ter bodril narod s svojo pesmijo. Na izletu ljubljanskega Sokola pred 35. leti v Celju je vzbujal s svojo orjaško postavo respekt celjskih fanatičnih nemškutarjev in Nemcev. Dasi je hodil po mestu sam, se ga nemškutarke tolpe niso upale napasti. Narodna društva so našla pri njem vedno odprte roke, ubožni dijaki pa so izgubili z njim enega svojih najlepših dobrotnikov. Posebno ljubjezen je gojil do lova in je bil med našimi lovci naravnost popularna osebnost. Ko so mu pred leti omagale noge, so ga na lovišča vozili in na stojišča nosili.

Pred dvema letoma je pričel akutno boleti na sladkorni bolezn, kateri je sedaj podlegel. Naj bo vrlemu obrtniku, pevcu, Sokolu in lovcu, odličnemu našemu somišljeniku lahka domača slovenska zemlja, ki jo je tako iskreno ljubil, težko prizadet rodolini pa naše iskreno sožalje!

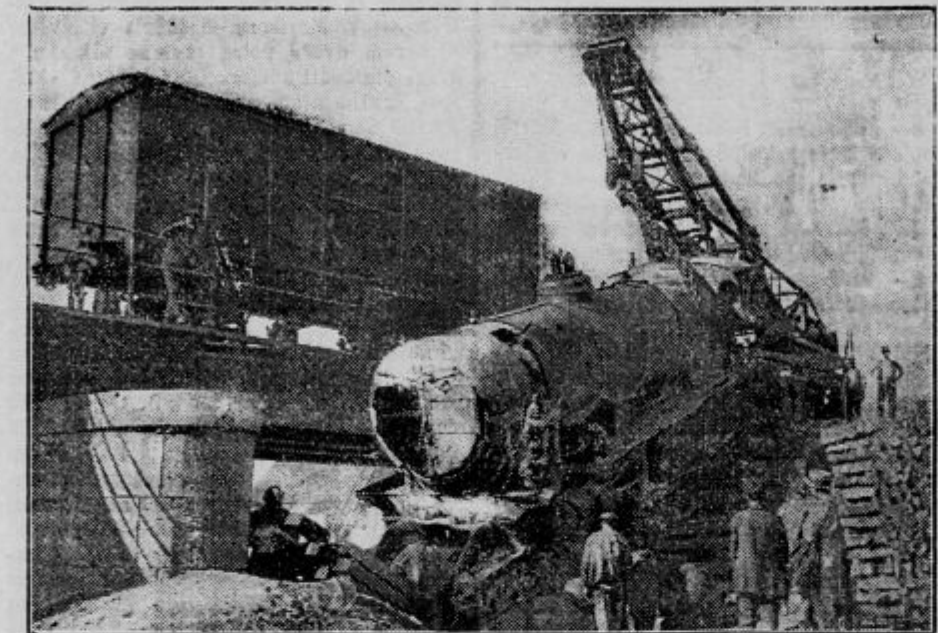
Lokomotiva pri Lazah dvignjena

Dviganje je trajalo teden dni. — Promet sedaj normalen.

Ljubljana, 17. avgusta. Danes popoldne je bil drugi tir, na katerem je v nedeljo 8. t. m. med Zalagom in Lazami skočila 75 ton težka lokomotiva dunajskega brzovlaka s tira, popolnoma očiščen in promet vzpostavljen.

Kakor znano, je mariborska delavnica odpelala na kraj nesreče pri železniškem

pa skoraj do 20. zvečer. Dviganje lokomotive je trajalo dobrih sedem dni. Danes proti popoldnevu se je končno posrečilo lokomotivo s pomočjo žerjave, hidravličnih dvigal in drugih tehničnih pripomočkov, ki so jih pripeljali s seboj v posebnih vozovih za orodje, pravilno vtiriti in odpeljati na postajo Laze. Dviganje se je vr-

mostu 51 ton težki žerjav, kakor tudi popolno garnituro za dviganje lokomotiv in vozov. Ze pretekli terek jutraj so pripeli podnačelnik mariborske delavnice inž. Ivan Vičič, montažni šef inž. Hübl, delovodja Ševeček in tehn. uradnik Matko Zagorski, kakor tudi 22 monterjev in ključavničarjev, izvežanih v dviganju težkih lokomotiv. Najpreje so z lahkoto dvignili tender, težak 25 ton. V sredo, 11. t. m. so pričeli z dviganjem velike lokomotive, kakovšne vporabljajo le pri brzovlakih na progi Ljubljana - Rakek in kateri je izdelovala Južna železnica v svojih tovarnah v Floridsdorfu pri Dunaju. Delavci so neumorno in naporno delali pod vodstvom inženjerjev dneвно od 6. jutraj

šelo na ta način, da so lokomotivo s pomočjo žerjave, hidravličnih dvigal in škripcev polagoma spravili v višino tira tako, da so vselej pri vsakem dvigu podlagali spodaj pod lokomotivo močne železniške hrastove prage. Ko so lokomotivo spravili v višino popreje že popravljenege tira, so jo danes prevrnili v kotu 90 stopinj in prenesli na tir.

Proga, ki je bila teden dni za promet zaprta, je postala v prvih popoldanskih urah prosta. Vlaki vozijo sedaj na progi Ljubljana - Zidani most zopet normalno. Popreje so še vedno imeli do 20 minut zamude, ker je bilo potrebno premikanje v Zalagu, odnosno v Lazah.

goveje živine, da bi jo potem utihtapili v Avstrijo in tamkaj prodali. Brata Ivan in Rudolf Veronika sta se ponovnemu vabilu Rapateca spočetka odločno upirala, končno pa je Ivan Veronika le podlegel zločinski volji Rapateca in odšel z njim na Pohorje.

Dne 10. avgusta 1925. sta oba zarana jutraj zapustila selo Vas in odšla na Pohorje, domu pa se je naslednjega jutra vrnil le Rapatec, dočim Ivana Veronika od tega dne ni več videlo človeško oko. Ljudski glas je takoj izrekel svojo sodbo, da se je izvršil zločin, ki je zahteval mlado življenje. Vaščani so videli, da sta odšla Ivan Rapatec in Ivan Veronika skupno na Pohorje. Radi tega je postal Rapatec nujno sumljiv izvršitelj roparskega umora. Orožniki so se takoj podali na delo in že njihove prve poizvedbe so imele velik uspeh. Pri hišni preiskavi, ki je bila izvršena na domu Rapateca, so našli vse stvari, ki so bile okrvavljene in sumljivega izvora. Ko so bile te stvari predložene bratu umorjenega, Rudolfu Veroniki, je ta vse

Velikanski uspehi! Kljub lepemu dnevu predstavi razprodani. Rekord je dosegel včeraj film svetovnega slovesa: „NIBELUNGI“ 2 dela naenkrat 15 dejanj. — Predstava traja 4 ure in sicer dnevno samo dve predstave ob 4. in pol 9. uri. — Brez poviška cen! Mladini vstop dovoljen samo ob 4 uri. KINO „LJUBLJANSKI DVOR“ — Najmodernejši kino Slovenije.

stvari takoj spoznal kot last svojega brata. Rapatec je priznal, da je odšel z Ivanom Veroniko na Pohorje, trdil pa je, da sta se ločila že na občinski cesti pri Vasi. Glede okrvavljenih predmetov pa je Rapatec izjavil, da sta mu jih izročila L. S. in J. M., ki sta mu tudi priznala, da sta umorila Ivana Veroniko, predmete pa izročila njemu radi tega, da bi zakrila vse sledove. Preiskava, ki je bila nato uvedena z ozirom na izjavo Rapateca tudi proti temu osumljencema, pa je kmalu doglajala da hoče Rapatec celo stvar speljati na napačno pot, samo da bi odvrnil od sebe sum strasnega dejanja. Osumljenca L. in M. sta namreč kmalu dokazala svoj ali bi, Rapatec pa je začel pod težo silnih obremenitev, ki so se osredotočile napram njemu, simulirati blaznost. Dejal je, da je potomec habsburške dinastije, da ima svoje ministre, ki edini lahko o njem podajo svoje mnenje. Preiskovalni sodnik v Mariboru je nato dal po sodnih izvedencih pregledati osumljenca, ki sta res potrdila, da trpi Rapatec na zaporni psihozi, da njegovo duševno stanje res ni povsem normalno, da ga je treba izročiti v blaznico na Studenece v svrhu njegovega stalnega nadziranja. Osumljenc se še sedaj nahaja tamkaj, vendar njegovo stanje ni več resno in ga gotovo še doleti pravična kazen.

Potek dosedanjih preiskav in njen uspeh je ta, da je glavni krivec nedvomno Rapatec. Le nekaj je ostalo prikritega do najnovejšega časa. Kljub marljivemu iskanju orožnikov namreč ni bilo mogoče najti trupla umorjenega Ivana Veronike. Letos dne 6. avgusta, torej ravno eno leto po strahovitom umoru, pa je Katarina Vrančker v območju občine Ribnica na Pohorju našla okostje neznanega moškega v smrekovem grmovju. Truplo je že povsem razpadlo in lobanja razbita. Poleg okostja so našli še dobro ohranjene čevlje, nekaj obleke in usnjat pas. Ker so orožniki takoj domnevali, da utegne biti to okostje lani umorjenega Ivana Veronike, so takoj pozvali na lice mesta njegovega brata Avgusta Veroniko, ki je ugotovil, da je bila obleka last brata Ivana. Po tolikem času najdeno okostje umorjenega Veronike bo gotovo znatno pripomoglo, da se zadevna razprava čimbolj pospeši.

Truplo Pavla Šumana najdeno

Včeraj popoldne smo prejeli iz Ljubnega sledečo brzojavko: V ponedeljek je našel Solčavan Revs pod Mrzlo goro v Kamniških planinah v smeri proti Savinjskemu sedlu truplo ponesrečenega mediclnca Pavla Šumana, sina šefa patentnega urada v Beogradu, dr. Janka Šumana iz Maribora. Truplo je bilo pokrito s snegom in je pokopljelo v Solčavi.

Mediclnec Pavle Šuman se je nameraval, kakor smo svoječasi že poročali, dne 22. julija vrniti preko Mrzle gore v Logarsko dolino k svojim staršem, ki so bili tamkaj na dopustu. Hotel je proti večeru prekorčiti Mrzlo goro in so ga od takrat pogrešali. Bilo je očitno, da se je smrtno ponesrečil. Vse rešilne ekspedicije so se vrnile brez uspeha.

S Pavlom Šumonom le torej dohitela smrt v gorah še zadnje nado načelnika g. dr. Šumana. Kakor znano, se je njegov starejši sin, poročnik vojnega broda in eden naših najboljših letalcev, Ivo Šuman, dne 31. maja pri poskusnem poletu v Novem Sadu smrtno ponesrečil. Padel je z višine 200 m vsled neznanega defekta na letalu s svojim pilotom vred v Donavo, kjer sta oba utonila, letalo pa se je popolnoma razbilo.

Vlóm na Mivki

Vlomilec odnesel 13 delavcem za 6000 dinarjev obleke in drugo.

Na Mivki je zgrajena večja delavska baraka, last zidarskega mojstra Ivana Slokana. V baraki stanuje sedaj 13 delavcev, ki so čez dan zaposleni pri raznih zidarskih delih. Obenem imajo zidarski delavci v baraki shranjene svoje potrebšćine, obleko, perilo in druge predmete, kakor tudi denar v kovčehih. Vhod v barako zapirajo lesena vrata z navadno ključavnico.

V ponedeljek popoldne, okoli 19. ure, se je prvi povrnil z dela zidar Ivan Horvat. Začutil se je, ko je našel vrata barake odprta in ključavnico razbita; a še bolj je bil presenečen, ko je videl v notranjosti barake velikanski nered. Vse je bilo križem razmetano, toda boljše stvari ni bilo. Takoj mu je padlo na misel, da je moral kak zločinec izvršiti v odsotnosti delavcev drzen vrom ter odnesti vse, kar je imeo večjo vrednost. O vlomu je bil takoj obveščen službojuči stražnik, nakar so došli tudi kriminalni organi, ki so ugotovili dejanski stan.

Tat, ki ga sedaj marljivo zasedajo, ker je pustil v baraki gotove indicije, je delavcem: Antonu Učku, Janku Kralju, Janezu Kosančiču, Ivanu Horvatu, Ivanu Bodju, Gabrijelu Abramcu, Ivanu Petku, Stanku Mariču, Jakobu Zorc, Antonu Graščiču, Alojziju Pavliniču, Ivanu Relču in Francu Magdiču odnesel za 6193 Din razne boljše obleke, perila in drugih potrebšćin. Delavci so bili popolnoma »opljačkani«, ter jim je ostalo le to, kar so imeli na sebi in kaka maleznost. Vlomilec, ki le bil najbrže o razmerah v baraki prav dobro poučen, je ostavil le star klobuk, ki služi se-

dal policiji kot dober indicij. Morai pa je očitno imeti več pomagačev, da je mogel iz barake neopaženo odnesti veliko množino obleke in perila. Svoj posel je vmiollec najbrže izvršil v času od 11. dopoldne do 5. popoldne.

Težke obsodbe po novem tiskovnem zakonu

Odgovorni urednik »Kmetškega lista« obsojen skupno na tri mesece zapor. 10.000 Din globe in 15.000 Din odškodnine.

Dr. Franc Kolterer, državni kopališćni zdravnik v Rogasški Slatinji, se trudi na razne načine, da bi pridobil kopališće še večji ugled. Tako je aprila izdal lepak, v katerem je pozival Slatinčane in okoličane pred pričetkom sezone, kakv naj ravnajo, da si obdrži kopališće dosedanjí ugled. Letaka pa nekomu ni ugajal in spravil se je zato dne 26. maja nad dr. Kolterera v »Kmetškem listu«, kjer je priobčil sledeči inkriminirani članek:

»Kako žali nemški zdravnik slovenskega kmeta in delavca, opisuje v pestri luči letak dr. Kolterera, drž. kopal. zdravnika v Rogasški Slatinji. Mož — Nemec po rodu, po mišljenju pristaš ultranacionalne SDS, si je dovolil drznost, da na netakten način, ki izdaja batinaško moralo, žali prebivalstvo Rog. Slatine in okolice. Očita nam, da nismo z gosti dovolj vljudni, da smo neotesani, da ne odzdravljamo, da niti od daleč ne vemo, kaj je gost in gostiljubi, da nas je treba k temu poučiti itd. Potem še govori, da ne znamo varovati snage in čistosti, napada naše gostilničarje, našo deco imenuje »vso zamazano in smrkavo« in da je to »nemarsčina našega ljudstva«; dalje, da mora nad zamazanimi paglavci, ki jih imenuje tudi z naslovom nemarnost, peti šiba. Končno govori o pijanosti našega kmečkega in delavnega človeka. Vse je prepletel z ocvirki, ki so značilni za batinaško mišljenje človeka, ki nli ni sin slovenske zemlje. Slovenski kmetje in delavci, gostilničarji in starši vprašujemo najprej faktorje, ali naj taka izgravanja, zasmevanja in žalitve tučca med nami prenašamo brez pritožbe in ugovora? Kaj se misli storiti, da ta človek prenese s svojim delovanjem? Pisu povemo: Vaš izpad proti prebivalstvu Rogasške Slatine in okolice ni dobra reklama za Vas, državo in zdravilišće. Menda Vam zdravilišćna uprava za Vašo netaktnost napram nam kmetom, obrtnikom in delavcem ne bo preskrbela odklonjanja; kot zdravnik ne bi smeli grditu bednih ljudi, katerim je zdravilišće bolj pri srcu, kakor Vam, ki s takimi letaki odbijate goste... Očividno ne vidite gosposkih pjlancev, nad katerimi se mi otesanci dovoljujemo zgražati. Res je pijanost grda stvar, samo razlika je ta, kdo je pijan? Če je pijan kmet ali delavec in si zapole, tedaj je pijana svinja ali kaj sliněga, če pa se do nezavesti napije kak gospod, tedaj je dobre volje in v rožicah in lušten. To je žal resnica, obenem pa dokument dvojnne morale pisca take reklame zdravilišća. Sicer pa, če Vam med nami neotesanci in zamazanci ne ugaja, Vam je cel svet odprt. Joka! za Vami ne bo noben gost in noben Slatinčan.«

Ker ni bil pisec tega članka znan, je tožil. g. dr. Kolterer odgovornega urednika »Kmetškega lista«, Milana Mravljeta. Dokaza resnice obtoženec, ki pri razpravi ni bil navzoč, sploh ni nastopil. Braniti se je skušal z izgovorom, da je inkriminirani članek napisal radičevski poslanec A. Kelemni in se tozadevno skldeval na neko nedati-rano in nepoverjeno izjavo in — na svoje pričevanje; vendar se sodišće na ta polžkus zvrnilo odgovornost za žalitve na rame neodgovornega državnega poslanca, ni oziralo, ker so bili ponudeni dokazi povsem nezadostni.

Senat deželnega sodišća je obsodil Milana Mravljeta na dva meseca zapor. 5000 Din globe, 10.000 Din odškodnine in objavo sodbe v »Kmetškem listu«.

Takoj nato je sledila pred senatom deželnega sodišća proti istemu obtožencu in radi istega članka druga razprava in sicer na izbo znanega tovarnarja in dvor. do-bavitelja v Rogasški Slatinji, g. Viljema Bizjaka. V imenovanem članku je bil namreč priobčen med drugim tudi sledeči inkriminirani odstavek:

»Kar se pa tiče snažnosti, Vam svetujemo, da isto priporočite znanemu peku ter mu predočite, da »pleh«, žoharji in kurje blato niso pri nas, ki imamo smrdljivo in vso zamazano deco in vse druge lastnosti — običajni pridelki kruhu in pecivu sploh.«

Obtoženi odgovorni urednik »Kmetškega lista«, g. Milan Mravlje, tudi v tem slučajju ni mogel navesti niti enega dokaza. Ko je senatni predsednik sprožil vprašanje morebitne poravnave, je izjavil zastopnik obtožitelja, da je pripravljen poravnati se pod pogolem, da navede obtoženec točno ime dotičnika, ki je napisal podlo kleveto. Zagovornik obtoženca je nato izjavil, da je napisal članek na okrajnem sestanku radičeve stranke g. Roman Bende po informacijah nekega Španiča iz Rogasške Slatine. Ker se na podlagi teh netočnih navedb ni mogla skleniti poravnava, je senat izrekel razsodbo, s katero je bil obtoženec zopet obsojen na 1 mesecu zapor. 5000 Din globe, 5000 Din odškodnine in objavo sodbe. Seveda bo moral v obeh slučajih plačati tudi vse stroške.

Beograjsko pismo

Kako je bilo pred volitvami, kako so metali kroglice in kaj je bilo potem. Beograd, 15. avgusta.

Volitve so končane, nerzove je kraj. Še sročji so odmevale dvorane od strasne agitacije. Maksimovićevi agenti so lovili raznosae Bobičevega časopisa, delali iz njega grmade in sežigali nedolžen papir, kakor nekđaj sveta inkvizicija brezverske knjižice. Mrtvi so vstalali, seveda samo v volilnih spiskih in tudi vojni listki so se izdajali brezplačno, da se pripeljejo »Beograščani« iz okolnih mestec k glasovanju v prestolico. Radikali so sigurni svoje zmaze že pripravili svoje zastavice... Moči pa so bile precej emake, kajti od vseh pridelo v pošteve dve najmočnejše grupe — radikali in demokrati. Oboji so imeli dve liste. Vsega skupaj je bilo to pot v Beogradu 6 skrinjic, kar je znamenje ozdravljena izza časa prvih volitev po volni, ko je 14 kandidatskih list vabilo na — cepanje.

Za volitve je Bog prispeval krasno vreme in že jutraj rano so bila volišća polna. Celokupen vds pa je bil to pot popol-

Po enem letu najdeno okostje umorjenega Ivana Veronike

Maribor, 17. avgusta. Lansko leto, v noči od 10. na 11. avgusta, je bil v pohorskih gozdovih izvršen dobro organiziran roparski umor, kojega žrtve je postal Ivan Veronika, doma iz okolice Marenberga. Mladenci je izgubil svoje življenje po roki brezvestneža, ki se je hotel na zločinski način polastiti njegovega denarja. Osumljeni Ivo Rapatec je bil znan z umorjenim Ivanom Veroniko in je vedel, da ima le ta pri sebi običajno mnogo denarja, ker se je bal, da bi naša doma radi vedno pogostejših podeželskih tatvin kdo ne ukradel.

Hoteč se polastiti njegovega denarja, je Rapatec izmisil načrt, ki ga je temeljito izvedel. Pričel je nagovarjati brata Ivana in Rudolfa Veroniko, naj bi šla z njim na Pohorje in skupno ukradla nekaj komadov

Domače vesti

* Rumunski novinarji v Jugoslaviji. Prilagodni petek prispe preko Zombolje v Zagreb večja skupina rumunskih novinarjev da vrnejo lanski obisk naših novinarjev v Bukarešti. Iz Zagreba nadaljnje rumunski gosti svojo turnejo preko Ljubljane, Bleda, Plitviških jezer, Dalmacije in Bosne ter jo zaključijo v Beogradu. V Zagrebu pripravljajo rumunskim gostom pritrčen sprejem.

* Nov vozni red. V prometnem ministru so se predvčeršnjim sestali delegati vseh železniških direktij naše države, da določijo nov vozni red. Komisija posluje pod predsedstvom načelnika prometnega oddelka.

* Iz državne službe. Uradniku kmetijskega oddelka ljubljanske oblasti Milošu Stiblerju se priznava v leta ukazne službe čas od dne 1. julija 1908. do dne 21. marca 1919. toda brez pravice do odškodnine za minuli čas.

* Z ljubljanske univerze. Rektorat ljubljanske univerze razpisuje na tehnični fakulteti asistentsko mesto pri stolici za stroje-slovje s prejemki uradnika I. kategorije. Kandidat za to mesto mora biti diplomiran inženjer strojniške stroke. Kompetentni naj pošljejo prošnje do 15. septembra 1926. rektorju univerze.

* Sprejem gojencev v zrakoplovno šolo v Petrovaradinu. »Službene Novine« objavljajo pogoje za sprejem gojencev v zrakoplovno podoficirsko šolo v Petrovaradinu. V šolo se sprejme letos do 100 gojencev. Kandidati naj vložijo prošnje pri komandi zrakoplovne strokovne šole v Petrovaradinu, najkasneje do 15. septembra. Po novem zakonu so podoficirji materialno dobro zavarovani ter jim je zagotovljena kariera. Po zakonu morajo zrakoplovni podoficirji odslužiti v podoficirskih činih le polovico časa, ki je določen za ostale podoficirje.

* Iz naše državljanske zveze sta izstopila Bogomir Vodep, inženjer v Gmundnu, pristojen v St. Jurij ob žužni železnici in Marija Pak, vdova v Bludencu, pristojna v Velko v mariborskem okraju.

* Železniška proga Split-Beograd. Pričakuje se, da se bo skoraj gotovo našlo kompromisno stališče med ponudniki naših izseljencev iz južne Amerike in prometnim ministrom v zadevi projekta Jadranske železnice Beograd-Split. Proga bo šla preko Sarajeva, samo njena trasa se bo morala prilagoditi trasni strokovnjakov prometnega ministarstva, da bo izgradnja cenejša in proga rentabilnejša.

* Vstevanje službenih let oficirjem in civilnim državnim uradnikom. Ministarstvo vojske in mornarice je izdalo naslednje povelje: Vprašanje vstetja službenih let oficirjem, kapelnikom, tehničnim vodjem in vojaškim duhovnikom je urejeno s členom 300 točka 2 zakona o ustroju vojske in mornarice in se torej vsem tem brez razlike morajo všteti kot službena leta vsa leta ukazne in neukazne službe po obdobju polnega roka v stalnem kadru pri četki, to je 18 mesecev brez ozira na to, ali je kdo ta rok v kadru odslužil ali pa je bil od te službe iz kateregakoli razloga oproščen. Uradnikom in ostalim civilnim državnim uslužbencem pa se odbije oni rok v kadru, ki jim je pripadal v dobri navačenosti, torej 14, oziroma 18 mesecev. Ta rok se odbije brez ozira pa to ali so rok v kadru odslužili pa so bili morebiti oproščeni.

* Turneja narodnega poslanca dr. Pivka v srezu Murska Sobotka. Kakor je bilo javljeno, so se vršili v soboto in nedeljo ter v ponedeljek številni shodi in sestanki narodnega poslanca g. dr. Ljudevita Pivka v srezu Murska Sobotka, in sicer v soboto zvečer v Gornjih Petrovcih, Križevcih, v obeh krajih ob lepi udeležbi somišljenikov. V nedeljo pa so bili naslednji shodi oziroma sestanki: ob 9. v Fokovcih, ob 11. sestanek v Murski Soboti, ob pol 14. shod v Predanovcih pod vodstvom župana in predsednika krajevnega organizacije SDS g. Vratariča, ob pol 16. v Bodoncih in pri Skrabanu, ob 17. v Zenkovicah, ob 18. v Strukovcih. Na vseh shodih tekem nedelje sta poročala nar. poslanec dr. Pivka in dr. Lipold ter sreški tajnik SDS g. Smrekar, poleg teh tudi razni domačini, ki so iznašli lokalne gospodarske in druge težave. Podčuden je bil tozadevno zlasti zbor v Zenkovicah, kjer so domačini tožili o neučevnem delstvu, da je popraviljanje oziroma vzdrževanje prejšnjih državnih cest sedaj prepuščeno občanom, ki morajo delati na teh cestah zlasti mostove. Občine pa so tamkaj po veliki večini revne in je razumljivo to breme zanje mnogo pretežko. Zato bo treba čimprej najti kredita za vzdrževanje teh cest. Pri Strukovcih so sklenili ustanoviti krajevno organizacijo, v katero bi se takoj vpisalo 35 članov. V ponedeljek pa so se vršili shodi v Bratoncih, Gančanih, Bakovcih, Dokležovju itd., ki so kljub delavniku dobro uspeli.

* Himen. Poročila sta se v četrtek, dne 12. t. m. Krista Kovač iz znane narodne rodbine v Sp. Siški, in Herman Herzmannsky sin znanega ljubljanskega vinarja. Mlademu paru obilo sreče!

* Diplomski izpiti za učitelje meščanskih šol. V ministruvstvu prosvete so bila te dni doprivena nova pravila za polaganje diplomskih izpitov na višjih pedagoških šolah za učitelje meščanskih šol. Pravila so že stopila v veljavo.

* Zrakoplovna šola v Divuljih. Pomorska zrakoplovna podoficirska šola v Gjenovici v Boki Kotorski bo s prihodnjim šolskim letom premeščena v Divule pri Trograru, ker so tamkaj povoljniji pogoji za delovanje te šole.

* Demokratična uredba za potnike na Češkoslovaškem. Češkoslovaško prometno ministarstvo je izdalo novo uredbo za vporabo jedlinih voz. Odslej morejo obedovati in večerjati v jedilnem vozu tudi potniki tretjega razreda in sicer brez vsakega dodatka.

* Vršenje gemeterske prakse. Generalna direkcija katastra je na predlog državnega odbora za izmerjenje naše kraljevine sklenila, da se inženjerjem-gozdarjem v bodoče ne bo več dajala koncesija za vršenje gemeterske prakse. Jugoslovensko šumarsko združenje je finančnemu ministru poslalo spomenico, v kateri zahteva, da se ta odlok razveljavi.

* Razstava fotografij v Splitu, ki bi imela biti prošle nedelje zaključena, ostane nekoliko časa otvorena, ker je prijavljen prihod večjih skupin tujcev, med drugimi nad trideset profesorjev in javnih delavcev iz Nemčije. Razstava je imela doslej prav lep uspeh.

* Prodaja loterijskih obveznic. Državnih posojil prepovedana. Finančno ministarstvo je prepovedalo v naši državi nakup in prodajo vseh loterijskih obveznic tujih državnih posojil. Za nakupovanje in prodajanje vseh vrst obveznic je potrebno specialno odobrenje finančnega ministarstva — generalne direkcije državnih dolgov.

* Izgubljeno. Direktor Prve hrvatske štedionice, g. Dragotin Vabić je izgubil v nedeljo na Erjavčevi koči črno usnjato listino, prevezano z gumijevim trakom. Denar naj najditelj obdrži, a pošlje dokumente »Jutra«, ali pa izgubljenju. Dokumenti so: krstni list, legitimacija »Merkure«, »Trgdom« HPD in mnoge druge.

* Preselitev odvetniške pisarne. Odvetnik dr. Ivan Sket v Mariboru je odvetniški zbornici v Ljubljani naznanil, da se v treh mesecih preseli s svojo pisarno v Kozje.

* Ostanke človeka v žledcu morskega psa. Kakor poročajo z otoka Korčule, so ribiči predvčeršnjim viovili tamkaj šest metrov dolgega morskega psa. V žledcu počasti so našli ostanke človeškega trupla: čevlje, kosti in razne malenkosti. Morski pes je težak 650 kg.

* Napad na agrarno komisijo. Seljak Božo Baričević v slavovski Bukovici je prošle soboto z revolverjem napadel agrarno komisijo, ki je prišla, da mu odvzame del letošnjega prideka. Baričević, rodom Črnogorec, je bil pod orožnimi spremstvom izročeno sodnemu stolu v Virovitici.

* Žena ponoči umorila svojega moža. V Dolju v zagrebški okolici je bil v noči od soboto na nedeljo zavratno umorjen seljak Štefan Poljak. Smrtno ranjen je še prišel na dvorišče, kjer se je nezavesten zrušil in čez nekoliko minut umrl. Zandarmerija je dognala, da je zločin izvršila pokojnikova žena Jana Poljak, ki je zločin tudi priznala. Izročili so jo sodnemu dvoru v Zagrebu.

* Moža je umorila — kakor izjavlja — zato, ker sta živela v večnem prepiru in jo je skoraj dnevno pretepal. Tega — pravi ni mogla prenašati — in je napravila konec s sekirjo.

* Znan slepar kot angleški pomorski kapetan. Štefan Čop iz Bribira pri Crikvenici je zagrebški policiji že dolgo znan kot opasen tat in ženski slepar. Bil je obsojen že ponovno na več let zapora, vse radi ženitvenih sepiarji in izvajaljan denarja iz ljubezni. L. 1923 je bil tudi za pet let izgnan iz Zagreba. Nedavno je bil aretiran na Sušaku in so prinesli tamkajšnji listi takrat njegovo bogato biografijo. Označili so ga kot prvorazrednega pustolovca in človeka finih manir, ki je vedno govoril o svoji slajni karieri in bogastvu. Iskal je znanstva z materami, prihajal v hiše in dvigal denar, seveda na račun ženitbe. Sedaj se je pojavil v Zagrebu nenadoma v uniformi angleškega pomorskega kapetana. Setajoč se po ulici, je opazil krasno deklico in se ji pridružil. Predstavil se je za angleškega pomorskega kapetana in rekel, da njegova ladja trenutno popravljajo v Trstu, sam pa je prišel pogledat malo svojo domovino. Prosil je gospodično za razne informacije in ji pripovedoval potem čudesa o svojem veličastnem življenju. Gospodični pa so se ti čudeži zdeli le malo preveč sumljivi in je obrnila pozornost v bližini se nahajajočega se detektiva na čudnega tujca. Detektiv je »angleškega kapetana« aretiral in ga odvedel na policijo, kjer so mu slekli kapitansko obleko in ga utaknili v »arestantovsko«, katera je še bolj vajen.

* Kraljica neba. Na zagrebški policiji so imeli v terek nenavdno bitje: lepo mlado gospodično, ki je pomnilovala vsakega, ki ga je srečala in se predstavljala kot kraljica neba. Molila je litanije, sicer pa ni vedela

ne svojega imena, ne svojega priimka. Našil so jo malo prej na samoborski progl, ležečo preko proge. Neki uradnik jo je pravočasno opazil, jo s silo odstranil s tračnic in izročil policiji, ki je kmalu uvidela, da ima opraviti z umobolno »kraljico neba«. Zove se Natalija Antonič in je doma iz Marjine Bistrice. Poslali so jo v Stenjevec v umobolnico.

* Še o umoru župnika v Orehoviči. Kakor smo že včeraj poročali, se je posrečilo razrešiti zagonetni umor župnika Pilberška v Orehoviči, ki ga je ubila njegova gospodinja Jaga Trkanjec skupno še z nekaterimi ljudmi. Po naknadnih informacijah je bil uboj izvršen iz več motivov. Eden je bil ljubosumnost, ker je gospodinja Trkanjec zvedela, da bo morala v kratkem iz župnišča in da pride na njeno mesto neko mlado dekle. Dalje je bilo župnikovi gospodinjji tudi znano, da ima župnik spravljenih 15.000 Din kl jih je hotel nesti v nekaj dneh v Zagreb v banko in se je hotela polastiti te vsote.

* Krvav zločin v Splitu. Kakor smo že včeraj poročali, je bila dne 12. t. m. v Splitu umorjena iz oropana Jela Čeh, uradnica Jadranske plovidbe. Zločinstva je osumljen trgovski potnik Krsta Konstantinovič iz Mostarja, ki je nekoliko dni stanoval pri Čehovi, po umoru pa izginil brez sledu. Vsed tiralice iz Splita je bil Konstinovič predvčeršnjim v Zagrebu aretiran ter takoj odveden v Split.

* Mačeha z vilami prebodla oči pastorku. V Gornjem Bačinu pri Kostanjci je nedavno Jaga Zlogledja v prepričju z železnimi vilami zabodla svojega pastorka pod desnim očesom. Vsed uboda v očesno votlino je dobil vnetje možganske opne, katero je povzročilo možgansko kap. Pastorek je v groznih mukah umrl, mačeha pa se nahaja v preiskovalnem zaporu.

* Samomor ruskega emigranta. V soboto ponoči se je v Beogradu v svojem stanovanju z britvijo usmrtil ruski emigrant Georgije Viljam, bivši bogati posestnik iz Rusije, ki pa je vsled raznih nepriljk tako obubožal da ga je s težkim delom morala preživljati njegova žena. Nesrečni mož je bil močno neurasteničen in je v nastopu neurastenije tudi izvršil samomor.

* Slovence utonil v Neretvi. V hercegovinski reki Neretvi se je pretekli petek kopal Slovenec Jurij Brezinec. Ker ni poznal nevarnosti te reke, je plaval »pracej« daleč od brega. Zrabil ga je vrtinec in potegnil na dno. Njegovega trupla niso našli.

* Brezalkoholna produkcija. Ljubljana, Poljanski nasip 10 2. pošlje vsakemu naročniku »Jutra« zanimiv, bogato ilustrirani cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj: ne bo Vam žal.

Danes! Danes!
Ljubezen
Junaštvo
Ljubosumnost
ELITNI KINO MATICA

Iz Ljubljane
u— Minister dr. Nikič v Ljubljani. Včeraj popoldne se je pripeljal iz Beograda v Ljubljano minister za šume in rudnike dr. Nikič. Na kolodvoru ga je sprejel veliki župan dr. Baltič, nakar se je minister odpeljal za avtomobilom na Bled.

u— Življenje in umiranje v Ljubljani. Glasom zdravstvenega izkaza mestnega fizikata se je od 8. do 14. avgusta rodilo v Ljubljani 33 otrok (14 moškega, 19 ženskega spola), med temi 1 mrtvorjenček, umrlo pa je 8 moških in 9 žensk, skupaj torej 17 oseb in sicer: 4 osebe za jetiko, 2 za pljučnico, 1 za škrlatinko, 1 za rakom, 1 za vnetjem črevesa, 1 za prirojeno slabostjo 1 za ostarelostjo- 6 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 vsled smrtne nezgode, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 4 osebe dosegle starost nad 70 let. Na naležljivih boleznih so obbolele 3 osebe: 1 na škrlatinki, 1 na ošpicah, 1 pa na davici.

u— Drobni policijske kronike. Včeraj ni bilo nobene aretacije, pač pa je policijske organe zelo zanimal drzen vlom v deltvsko barako na Mivki, o katerem poročamo na drugem mestu. Ker je bil včeraj ponedeljek in so nekateri navajali delati »plavega«,

zato policijska poročila javljajo več slučajev gostilniških preteпов in preprirov na ulici ter več slučajev kaljenja nočnega miru — Čestno policijski red še vedno da mnogo opravka in sitnosti posameznim strankam, ki se bodo morale zagovarjati pred pristojnim policijskim uradnikom radi zadevnega prestopka.

u— Tatvina sukniča. Med balincanjem na dvorišču neke gostilne na Dolenjski cesti je neki uzmovič odnesel trgovskemu potniku Josipu G. sukničič, vreden 200 Din.

Iz Maribora

a— Sestanek zaupnikov SDS za mesto Maribor je jutri v četrtek ob 20. v dvorani restavracije Kosič, prej Orovič v Vetrinjski ulici. Na dnevnem redu je politično poročilo nar. posl. dr. Pivka in nato podžupana dr. Lipolda o občinski politiki in Mestni hranilnici. Vabljeni so somišljeniki, zlasti člani mariborskih političnih društev.

a— Povratek češkoslovaških oficirjev skozi Maribor je sedaj najavljen za soboto 21. t. m. popoldne.

a— Mariborska podzemeljska stranišča. Te dni je mestna občina oddala stavbeni tvrdki Accetto in drug napravo podzemeljskega stranišča na Kralja Petra trgu za 145.000 Din. Obenem je dobila ista tvrdka v izvršitev še regulacijo Pobreške ceste na desnem bregu Drave pri državnem mostu in pred hišo čevljarja Beraniča za 45.000 Din. Tam bo g. Beranič, ki je pravkar postavil novo hišo, nadaljeval s stavbo nove stanovanjske hiše, s čemer bo dobil Trg kralja Petra ob državnem mostu zaokroženo obliko, ki bi bila prav lepa, če je ne bi kvarila popolnoma nezadostna stavba Pokojniškega zavoda. Podzemno stranišče bo na levi strani tik ob mostu nasproti paviljonu trafike. Občinski svet je sklenil postaviti dve taki podzemni stranišči. Drugo bi bilo pri kolodvoru, ki bi bilo gotovo najumnije in res krvava potreba Maribora, ker se tam nad nesnago zgražajo dan za dnem domači in tuji potniki. Istega mnenja je gotovo tudi mestni fizikat. Prekvenca je gotovo tam mnogo večja, vrhutega imamo pri državnem mostu že itak na levi strani Drave precej zadosten toaletni prostor. Zato bi bilo mnogo unesmejno, da se odloži zgradba na Kralja Petra trgu do prihodnjega leta, ne pa pri kolodvoru, ker bo to sicer gotovo v vsej javnosti vzbudilo občo in upravičeno nevoljo.

a— Gospodarsko gibanje. Bivši okrajni glavar dr. Srečko Lajnc je odložil koncesijo za javno agenturo, katero je otvoril v Mariboru potem, ko je zapustil državno službo. Za njim je dobil tako koncesijo na podlagi dekreta bivše avstrijske dvorne pisarne z dne 16. IV. 1833. tudi bivši veliki podžupan dr. Vilko Pfeifer in 4 Juristi v Ljubljani. Protiv tem pisarnam, katerim se je v Mariboru pridružio še tudi par pisarn bivših odvetniških uradnikov, se je dvignil celo v javnosti precej oster protest. Nedavno je zavzela odklonilno stališče napram tem agencijam tudi odvetniška zbornica, ki je odvetnikom prepovedala vsako poslovno zvezo in kakršnokoli skupno poslovanje, češ da ta davno zastareli institut nasprotuje načelom in pravicam svobodnega odvetništva. — V Mariboru je začela v bivšem Križevem dvoru poleg tovarne »Doktor i drug« posiovati konferencijska tovarna »Maros«, družba z omejenim zavezo z glavnico 200.000 Din. Družabniki so mariborski trgovec Mirko Rosner in dunajska tvrdka Mautner, koje zaupnik pri »Maros« v Mariboru bo Josip Eltbogen, trgovec z Dunaja. Družabnik nove tvrdke z manjšim zneskom je še tudi trgovec Josip Götzl z Dunaja. Gospodarsko življenje mariborske industrije prehaja torej vedno bolj v inozemske roke. Nekaj časa so takšna podjetja v Mariboru in podobnih obmejnih krajih jemala vsaj na videz tudi Slovence v načelstvo, sedaj se jim zdi, da tudi to ni več potrebno in tako dobe naši zasebni uradniki še manje služb v industrijah. Poleg kapitala prevladuje tudi nemško uradništvo in brezposelnost naših ljudi raste. Mi bomo v tej smeri odslej posvečali vso pozornost tujim podjetjem, ki so nam sicer dobrodošla, če so gospodarsko utemeljena, toda nacionalni interes in obstoj naših ljudi radi tega ne sme biti ogrožen. Mestna občina ima vedno težje naloge v skrbi za brezposelnost. Državni interes pa zahteva, da imajo tudi naše oblisti popoln vpogled za kulisle gospodarskega gibanja ob meji.

a— Slovensko lovsko društvo — podružnica Maribor — priredi v nedeljo dne 22.

Največja izbira

Covercoat oblek in raglanov za gospode kakor damske kostume, obleke in plašče tudi na odplačila pri tvrdki

O. Bernatović LJUBLJANA.

t. m. na vojaškem strelišču na Teznu svoje letošnje tekmovalno streljanje za dragocene dobitke. Streljanje na srnjaka, 20 krožno tarčo na 100 korakov in na golobe se bo vršilo od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Brezplačen vstop je dovoljen povabljenim tekmovalcem, članom društva in po njih vpeljanim gostom. Razdelitev daril ob 20.30 uri v hotelu Meran. Tekmovalni red je interesentom na razpolago na strelišču. — Odbor.

a— Iz policije. Ključavničarju O. P. je bilo ukradeno kolo znamke Puch, vredno Din 1000. Neka tatica je ukradla svoji tovariščici nekaj perila in denarnico v skupni vrednosti Din 500. Aretiranih je bilo zadnje dni več razgrajačev, ki so bili oddani v policijske zapore.

a— Obesil se je. Preteklo noč so našli na Betnavski cesti pri posestniku Špesu v sobi obešenega pekovskega mojstra Jakoba Zgonca. Zgonc je bil okoli 50 let star, jako izvežban v svoji stroki in splošno priljubljen pri svojih odjemalcih. Lansko leto ga je zapustila njegova žena in odšla s sinom na Dunaj. Mož se je že pred nekaj meseci skušal usmrtiti in hotel skočiti v samonornim namenu v Dravo, pa so ga pasanti rešili. Na mizi v sobi je pustil listek, na katerem so bila zapisana imena njegovih dolžnikov. Poleg tega je zapustil še 2000 Din gotovine in zlato uro. Pravi vzrok njegovega samomora ni znan, domneva pa se, da se je usmrtil radi družinskih razmer.

a— V mariborski bolnici je umrl dne 13. t. m. po kratki boleznii na zastrupljenju krvi Vlado Ozvald, učenec III. razreda meščanske šole, sin gostilničarja in posestnika Ferda Ozvalda v Rušah, star 15 let. Njegovo truplo so prepeljali v Ruše in ga dne 15. t. m. ob mnogobrojni udeležbi domačega občinstva položili k večnemu počitku. Težko prizadeti rodbini najiskrenejše sožalje!

a— Prosta stanovanja: Stanovanjsko sodišče v Mariboru razpisuje sledeča prosta stanovanja: 1.) Vrtna ulica 8, pritličje I soba s kuhinjo stranke Ane Srljenc. 2.) Mlinska ulica 7, I. nadst. 1 soba od stranke Iv. Erveš. 3.) Nova vas, Volfgangova ul. 1, 1 soba s kuhinjo od stranke Pavel Svenšek. Prošnje za prosta stanovanja je vložiti do 19. avgusta.

Iz Celja

a— Renoviranje »Celjskega doma«. Restavracijski prostori »Celjskega doma« so lepo renovirani. Kakor je opažati, je restavracija v dobrih rokah, kar dokazuje tudi obisk.

a— Državni krajevni zaščiti dece in mladine v Celju je naklonila Mestna hranilnica v Celju 1000 Din. Za velikodušen dar se blagim dobrotnikom tega zavoda odbor najpriserčneje zahvaljuje.

a— Usnilljenim srcem! Državna krajevna krajevna zaščita dece in mladine v Celju odda 6 letno zdravo deklico čez dan v oskrbo. Oče otroka je umrl, mati je uboga delavka v Celju, gre za delom in mora pustiti otroka samega doma. Deklica bo letos začela hoditi v šolo v Celje, čez dan bi bila pri blagih dobrotnikih, na večer bi jo vzela mati na dom in drugi dan zopet pripeljala. Nadaljne poizvedbe da državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju

a— Preselitev. Zadruga »Lastni dom« je preselila svojo pisarno v prenovljeno hišo št. 6 v Prešernovi ulici in je začela tam poslovati.

a— Marijina cerkev v Celju je deloma v zelo slabem stanju. Nevarnost preti, da se bo začelo kručiti zidovje na zvoniku. Ker primanjkuje potrebnih sredstev, se opravlja po Celju zbirka za obnovljenje cerkve.

a— Premovanje konj v Zalcu. V terek, 16. t. m. se je vršilo v Zalcu letno premovanje konj in pregled državnih in privatnih licencovanih žrebcov. Obdarovanih je bilo 38 Dagon je bil nekoliko slabši kakor lansko leto, Pasma mrzlikovna, norčiji in belgičji. Kakovost konj je bila izvrstna, dasiravno konjereja v obče peša.

3 krat tako bujni

postanejo lasje, če jih le enkrat umijete z Elida-Shampooom. Takoj postanejo rahli pa vonjavi, svileni mehki, medlosvetli in nežno parfimirani. Mehko posebno milo očisti lasje in kožo na glavi brez truda pa temeljito. Obilne pene njegove ogrnejo vse nezaželjeno ter se izlahka odplaknejo. Umivajoči si glavo, rabite prihodnjič tudi Vi brez sode izdelani

JUGOSLAVENSKO D. D. GEORG SCHECHT, OSJEK, Oddelček »Elida«.

Pošljite mi brezplačno originalni sivoček ELIDA-SHAMPOO

Ime: _____

Naslovi _____

Prilepite prošnjo, izpolnjeno odrezek s datj na dopisnico.

SHAMPOO

ELIDA

Naši onstran granic

Problem Jugoslovenov v Italiji je vprašanje, s katerim se bavijo ob vsaki priliki. G. Santangelo ocenjuje v reviji «Biografija Fascista» politične spise S. Slapeterja, kjer je govora tudi o problemu Jugoslovenov. Ocenjuje pravi, da se Slapeter vzdržuje napačnega pojmovanja jugoslovenskega problema, kakršno je bilo pri predvojnih politikih. Problem je realen in treba ga motriti v njegovi istosti brez napačnega predstavjanja. Avstrija je izgubila, problem je ostal. Santangelo vpraša, kaj se je storilo za njegovo rešitev. Opozarja pa na Slapeterjevo zaupanje v naravno moč asimilacije latinskega rodu. Ako je šlo doslej gladko z asimilacijsko silo, se ni bati odslaj pravic, kar Italijani zaupajo v svojo usodo. Znajčilno je, da trdijo, da ostanejo Italijani najčistejše latinske plemi, pa če pride v njihove žile že toliko tuje krvi.

V idrijskem okrugu so našli po Italijanskem ljudskem štetju 1921. vsega prebivalstva 14.085. Italijanski običajni jezik je vpisan pri 401 osebi, slovenski običajni jezik je prijavilo 13.140 ljudi, 28 jih govori tudi italijanski, tujece je bilo 541. Idrija je izkazala Slovencev 5143, 13 takih, ki govorijo tudi italijanski, Italijanov 288. V Cerkovniku, v Spodnji Idriji in na Vojkem ni bilo nobenega Italijana.

Gorica z zlato kolajno. Zopet bo veliko slavo v Gorici. Narodnih praznikov je bilo v povojnem času že ogromno število pa kakor se kaže, jih ne bo še tako kmalu konec. Sedaj bodo praznovali izročitev zlato kolajne gorškemu mestu za borbo proti Avstriji in za vojno trpljenje. Kako je Gorica v resnici trpela, smo že razložili v posebnem članku. Fašisti povzročijo na svečanosti tudi vlado, ki mora poslati v Gorico enega ali drugega ministra. Pravijo, da bo v Gorici sedaj vse drugače, odkar vodijo gorški fašisti domaćini, ki bodo spravili gorško politiko na pravo pot, da pride mesto zopet do svoje veljave in svoje prave naloge na mejni straži. Motijo se dobri gospodje. Nad Gorico stoji Videm in proti tej činjenici se ne da nič opraviti!

Ponesrečit se je na Kaninu 19letni Umberto Bassi iz Vidma. Skoro vsako nedeljo je napravil kak izlet v planine in v nedeljo je šel na Kanin. Po zadnjem deževju in snežnih zametih je bil pohod na Kanin nevarn in vodja izletniške skupine je odsvetoval nadaljevanje poti na vrh poto, ko so bili izletniki že precej visoko. Bassi in še nekateri drugi pa so rekli, da hočejo kljub vsem težavam priti do vrha. Bassi je hodil naprej pred drugimi. Držnemu fantu je spodsrdilo in zvrnil se je v prepad, iz katerega so pozneje po dolgem trudu dvignili njegovo truplo.

Govor A. Cosulich pred prometnim ministrom Cianom. Ko se je mudil prometni minister Ciano na sedcu Zvezne brodalastnikov, ga je nagovoril cav. A. Cosulich, opozarjajoč ga sredi proslavljanja fašizma na akutno krizo transportov. Ki jo je treba odstraniti potomo dogovorov vlade z drugimi deželami in z odredbami za ureditev prometa. Prosil je ministra, da naj blagovoljno vpošteva potrebe pristanišča in vse želje glede nakladanja in skladiščenja blaga. Brodovi so ogromen kapital, ki ne prenese zavlačevanja in zakasneljanja.

Na trgu v Sezani so bili konji jugoslovenske pasme na prodaj do 4000 lir glava. Cena goveje živini je bila od 400 do 420 lir za stot žive teže.

Cadorna v Gorici. V nedeljo je posecil Gorico maršal Cadorna, katerega proslavljajo kot junaka, ki je iztrgal gorško mesto avstrijskega gospodstva. Sprejem je bil zelo svečan. Senator Bombig se je v svojem nagovoru vesell dvojne zmage in sicer one nad zunanjim sovražnikom in one nad notranjimi nasprotniki. Cadorna je hotel obiskati tudi nadškofa dr. Sedeja, ki pa je bil odsoten.

Zeder zavetilec za tihotapce s tobakom. V Trstu pravijo, da je sedaj v Zadru zbirališče tihotapcev s tobakom in da se da tobak iz Zadra spraviti na vse strani z lahko roko kljub vsem orožnikom in finančnim organom. V nedeljo so prišli v Trstu pri prihoda broda iz Zadra 41letnega S. Zalovića, doma v Zadru, ki je imel s seboj voč kilogramov tobaka in polno skafel cigare.

Voditelji fašistej v drugorodni coni so pozvani v Gorico na zborovanje, na katerem bo zaupnik Cavallotti razpravljao o politični situaciji. Pred vsem pa gre za to, da se slovenski delavci in kmetje organizirajo v fašistovskih sindikatih.

Dalmatinska kolajna za Mussolinija. Pred nekaj dnevi je sprejel Mussolini zastopstvo dalmatinskih invalidov, ki so mu izročili v svojem in v imenu vseh Italijanov v Dalmaciji «simbolično» zlato kolajno.

Za fašistovsko knjižnico v Tolminu nabirajo knjige z vso silo in naglico. Pravijo, da je zelo nujno, da se vrši ob mejni živahna akcija italijanstva. Ustanovi se v Tolminu tudi sekcija «Balile» in videnski prefekt je poslal v pomoč 200 lir.

V postojnskem okrugu je bilo leta 1921. po italijanskem ljudskem štetju prebivalstva 43.329. Italijanov 1122. Slovencev 41.671, tujece 515. Postojna je štela prebivalstva 4532. Italijanov 775. Slovencev 3576 takih, ki govorijo tudi italijansko. 105. tujece 181. V Košani je bilo 1758 Slovencev

ital. obč. jezik 4. v Hrenovici 2441 Slovencev, ital. obč. jezik 11. v Knežaku 2770 Slovencev, ital. obč. jezik 2300 Slovencev, v Šmihelu 213 Slovencev, v Šempetru 3040 Slovencev, ital. obč. jezik 37. v Trzinu 3595 Slovencev, ital. obč. jezik 327 Slovencev, ital. obč. jezik 23.

Svoboda v Italiji. Iz Trsta nam poročajo, da je bila na ukaz prefekta večerjinja «Edinost» zaplenjena. Vzroki zaplenbe še niso znani, ker ravnateljstvo lista ni dobilo tozadnega dekreta.

Zaljubila sta se v Trstu Franciška Vuk iz Mirna in Viktor Cebule. Mladenka je peljala svojega fanta v Mirno, da ga po kaže starišem. Vse je šlo lepo v redu in zaročenca sta bila zadovoljna in sta se pripravljala za poroko. Ona je prinesla neki dan njemu 7270 lir, nasmehnila se mu je in rekla, da naj preskrbi in nakupi sam vse potrebno. Mladi Cebule je spravil denar in odšel. Liro so fanta motile ni mogel izvršiti tega, kar mu je naročila lepa Franciška iz Mirna. Ker ga je ni bilo, se je razjokalo dekle in šlo tožit Viktorja Cebulca. Prijeli so ga in strogi sodniki v Gorici so ga obsodili na deset mesecev zaporu in 500 lir globe. Namesto da bi živel poleg mlade žene, ki ga je imela rada, bo premišljal dolga deset mesecev, kam zapelje šlovska lahkomiselnost.

Zopet letalska nesreča v Novem Sadu

V ponedeljek se je zgodila v Novem Sadu letalska nesreča, katere žrtev je postal podpornik-pilot Ivan Popović. To je sedaj že 24. smrti slučaj in je povzročil v mestu ogromno razburjenje.

Okoli 8. dop. se je dvignil na letališču podporočnik Popović z letalom tipa «Novi Brandenburg». Čim je plul nad klavnico je opazil na «Mercedovem» motorju gotove znake defekta. Zato se je pričel takoj spuščati navzdol. Ker pa je bil teren neugoden, je došlo do katastrofe. Letalo se je namreč pri spuščanju proti tlom ponovno zadelo v brzojavne droge in drevesa, se komčno prevrnilo in treščilo na tla. Popovića so težko ranjenega potegnili izpod razbitega letala. Bil se pri zavesti in prošil, naj ga takoj prenesejo v bolnico, kjer pa je že čez nekaj ur izdihnil.

Iz Trbovelj

Meščanska šola v Trbovljah. Radi ureditve vprašanja meščanske šole v Trbovljah, ki se ima otvoriti v jeseni, se je mudil večerj pri velikem županstvu in Ljubljani gerent g. Vodusek. Občina je s svojimi strani docela uredila svoje obveznosti. Težišče situacije je sedaj pri prosvetnem oddelku.

Trboveljska podjetnica «Rdečega križa». Na občnem zboru «Rdečega križa» v Trbovljah je bil izvoljen odbor, sestoji iz gg.: Gašpariča, dr. Kumerja, Kosića, Lundrova, Windischerjeve, Zehnovočeve, Vitičarja, Lebarja, Zmavca, Kuharja in Omerca.

Načrti steklarne v Hrastniku. Steklarna v Hrastniku je pričela zidati ob Bobnu betonsko skarpo, vendar ne po odobrenih načrtih, po katerih bi se morala predstaviti okrajna cesta. Bila je moral opozorjena naj zida tako, da ne bo trpela škoda, ko prične z deli za prenebo. S temi deli pa ni mogoče pričeti prej, dokler ne bo uredila steklarna svojih odnošajev z mejašji, ki so življensko tangirani pri tej zadevi. Steklarna hoče svoj obrat obzidati in napraviti v celem le dva vhoda. Gre pa tudi za svet, ki ga bo dobila od okrajnega zastopa.

Novo šolsko postopje v Hrastniku. Protest rudnika, kemične tovarne in steklarne proti zidavi novega šolskega poslopja je imel ta uspeh, da pride geološki izvedenec, ki bo natančno proučil v poštev prihajajoče kraje in podal svoje mnenje. Ker hočejo zidati novo šolsko poslopje tudi na Dolu na zemljišču bivšega otroškega vrta, in obstoja nevarnost za plazovje tudi tu, si bo izvedenec ogledal poleg Hrastnika še Dol. Kot geološki izvedenec je bil nominiran prof. Seidl iz Novega mesta.

Instalacija radio-postoje. Nameščenci Dukičevega podjetja v Trbovljah so instalirali v Bukovi gori radio-postajo.

Zmanjšane občinske davčine. Občina bo letos zelo oškodovana na občinskih davčinih na vino in pivo. Dočim je v prejšnjih letih prejemale mesečno do 100 tisoč Din, prejema letos petkrat manj. Povod se opazijo posledice redukcije delavstva in plač.

VREMENSKIH VSEH NEZGOD železovnih zablod, nas reši vložan, naš dobi!

Edina izdelovalnica E. JERAS in DRUG, Ljubljana-Moste.

Vremensko poročilo

Kraj		Čas	Barom.	Temper.	Vel. vla-ga	Smer vetra in brzina v m	Oblač-nost	Vrsta padavine	
opazovanja					%		0-10	ob opazovanju v mm do 7 ure	
Ljubljana (dvorec)	7.	761'9	17'8	82	NE 0,5	1			
	8.	761'9	20'2	77	NE 0,5	0			
	14.	759'7	27'4	46	W 0,5	1			
Maribor	21.	759'7	22'1	68	SW 3	6			
	8.	761'8	21'0	72	mirno	0			
Zagreb	8.	761'3	21'0	90	W 1,5	1			
Beograd	8.	760'8	22'0	67	mirno	0			
Sarajevo	8.	762'5	18'0	79	mirno	0			
Skopje	8.	762'6	21'0	55	E 1,5	0			
Dubrovnik	7.	761'3	20'0	84	mirno	0			
Praga	7.	760'7	18'0	—	mirno	10			2,0

Toplota Save pri Ježici dne 17. VIII. popoldne 14,9 stop. C.
 Povprečni barometer v Ljubljani je nižji kot večerj za 1,3 mm.
 Solnce vzhaja ob 5:04 zahaja ob 19:03 luna vzhaja ob 14:51 zahaja ob 23:52.
 Dunajska vremenska napoved za sredo: Toplo vreme bo trajalo dalje, krajevne nevihte.
 Tržaška vremenska napoved za sredo: Ozračje mirno, nebo različno, večinoma jasno, 28 stopinj, morje mirno.

Pričetek šolskega leta

Pričetek šolskega leta 1926/27 na državni in celjski v Ljubljani. Razredni izpiti se bodo vršili od 28. do 31. avgusta po razporedu, ki je bil dostavljen prizadetim učencem. Prijava učencev za prvi razred dne 1. septembra od 10. do 12. ure; sprejemni izpit za prvi razred dne 2. septembra točno ob 8. uri. Vpisovanje učencev, ki prihajajo z drugih zavodov, za II. do VII. razred v sredo 1. septembra od 10. do 11. ure. Vpisovanje vseh učencev zavo-da 3. septembra točno ob 8. uri. Šolska maša se vrši v nedeljo 5. septembra ob četrtna 9. v cerkvi sv. Jakoba. Redni pouk prične v ponedeljek 6. septembra ob 8. uri. Podrobnosti na uradni deski v avli.

Na državni gimnaziji v Novem mestu se bodo vršili začetni posli šolskega leta po temle redu: Od 24. do 26. VIII. razredni izpiti; od 27. do 31. VIII. privatni izpiti; dne 1. septembra sprejemni izpiti za I. razred in sicer od 9. ure dalje pismeni, popoldne ustni; vpisovanje za sprejemne izpite v I. razred dne 31. VIII. od 9. do 11. ure in I. septembra od 8. do 9. ure; dne 2. septembra od 9. do 12. ure vpisovanje repetentov v I. in vseh učencev v ostale razrede; dne 4. septembra ob 8. uri šolska maša v franciški cerkvi. Podrobnosti na uradni deski v gimnazijski veži.

Državna realna gimnazija v Ptuj. Šolsko leto se prične 1. septembra. V četrtek 2. septembra bo vzprejemni izpit za I. razred. Oglasti se je zanj istega dne od 8 do 9. dop., ali pa že tudi prejšnje dni ob uradnih urah in donesti sprčivalo osnov-ne šole in rojstni list. Izpit se prične ob 9. dop.; dopoldne bo pismeni, popoldne po potrebi ustni. V ostale razrede II. do VIII. kakor tudi repetenti v I. razred se bodo vpisovali v petek 3. septembra od 10. do 11., in sicer domači učenci (sle) pri svojih razrednikih, od drugod došli pa pri ravnatelju. V soboto 4. septembra bo slovsna služba boža ob 8. Po službi božji se vrnejo dijaki (nje) v gimnazijo po potrebne informacije. V ponedeljek 6. septembra se prične ob 8. redni šolski pouk.

Sport

Juniorske tekme za prehodni pokal SK Ilirije. (Službeno iz MO.) Tekme za prehodni pokal se nadaljujejo v petek in soboto, 20. in 21. t. m. ter se zaključijo v nedeljo 22. t. m. Razpored: v petek ob 18. podajilec 2 krat 10 minut Olimp; Jadran, v soboto ob 17.30 semifinale Ilirija: Hermes, v nedeljo ob 16. finale med zmagovalcem v tekmah Olimp; Jadran in Ilirija: Hermes. — Tekme za uetšno darilo se pričnu v nedeljo 22. t. m. dopoldne s tekmama Reka; Panonija (ob 8.30) ter Mladika; Svoboda, Moste (ob 9.45). — Predsednik.

Ilirija: SK Celje. V nedeljo 22. t. m. gostuje v Ljubljani celjski prvak SK Celje. Za nasprotnika bo imel kombinirano moštvo Ilirije.

Službeno iz LNP. Sklicujem za danes, v sredo, ob 20.30 sejo u. o. v Narodno kavarano, zadnja soba. Seje naj se udeležijo sledeči gospodje: Kunaver, dr. Bajič, Sircelj H., Kuret, Batista, Buljevič, Pogorelec, Dev. Lukežič, Matjašič, Maloverh, Kovač, Dorčec, Kos, Dečman, Krell (Celje) in Bedjanič (Maribor). — Predsednik.

LLAP. Danes ob 18.30 seja u. o. v Emoni. Točnik — Tajnik I.

ISSK Maribor: SK Olymp 10: 7. Prošlo nedeljo je gostovala roketna družina ISSK Maribora v Opatiji proti SK Olymp in ga porazila v visokem razmerju 10: 7.

Kolesarski podsavez Slovenije razpisuje letošnje prvenstveno dirko na dan 29. avgusta t. l. na progi Ljubljana - Maribor km 135. — Razpis se je ob enem razposlal klubom KPS. — Upravni odbor.

Kolesarska sekcija ASK Primorje se tem potom javno zahvaljuje vsem, ki so pripomogli, da se je nedeljska dirka izvršila v najboljšem redu. Posebna hvala pa je Rudolfu Zalokerju podpredsedniku podsaveza za avtospremost, gg. Severju, Fr. Ogrinju, Pertekelju in Janezu Rebolju za vrisitev kontrole z motocikli na progi, g. Fran Krapežju za vse usluge na okrepevalnici v «Zvezdi» in vsem tvrdkam za darovana okrepčila oz. denarne prispevke.

SK Trbovlje: SK Svoboda. V nedeljo sta odigrali kombinirani moštvi SK Trbovlje in SK Svoboda tekmo z rezultatom 8: 3 (5: 2). Trbovlje je pokazal precej lepo igro in je prekašal Svobodo v vseh ozirih. Sodnik g. Marin je sodil slabo.

Kolesarska dirka Peruna. V nedeljo se je vršila na progi Maribor-Št. Ilj kolesarska dirka najagilnejšega mariborskega kolesarskega društva «Peruna». Dirke se je udeležilo veliko tekmovalcev. Pri senoj jih se je plasiral na prvo mesto znani dirkač g. Moravec v lepem času 31:40, drugo in tretje mesto pa sta dosegla gg. Cerne v času 31:45 in Kosič v času 34:33. Intere-santna je bila tudi dirka novincev, pri kateri je odnesel prvo mesto proti pričakovanju Sibenik v času 27:08; drugo mesto pa je odnesel Petan (27:20) in tretje Zuzar (28:30). Najbolj napeta pa je vsekakor bila dirka juniorjev, ki so se je udeležili skoro vsi klubovi favoriti. Po ostrem boju je zmagal Skrabar v času 24:30. Tik za njim pa sta sledila Ferkanec in Matičič. Po lepo uspehi dirki se je vršila v Št. Ilju veslica, na kateri so bila razdeljena darila. Kolesarjem pa so zapeli mariborski pevci «Jadrana» in št. Iljski pevci «Obmejni zvon».

Daruite za sokolski Tabor!

Gospodarstvo

Izredna skupščina Hmeljar-skega društva za Slovenijo

Izredne glavne skupščine Hmeljarskega društva za Slovenijo, ki se je vršila v Zalcu v nedeljo 15. t. m., so se udeležili hmeljarji v prav obilnem številu. Prostorna dvorana je bila natlačeno polna.

Uvodoma je društveni predsednik poudarjal veliko nevarnost, ki grozi našemu hmeljarstvu po peronospori. Ta bolezen se je pojavila v vseh hmelji pridelujočih državah Evrope in tudi v Ameriki v večji ali manjši meri. Manj dozetni za peronosporo so le žateški in špalski hmelj ter naš golding, dasi je dokazano, da se jih je peronospora že tudi pričela lotevati. Razumljivo spora je, da so se začeli hmeljarji iz Bačke, ki imajo le pozni hmelj, v veliki meri zanimati za naš golding, in da skušajo na vse načine dobiti od nas kar stotične sadežev, čemur tukajšnji hmeljarji v lastnem interesu ne bodo ugodili.

Določitev meze za obiranje hmelja je povzročila živahen razgovor, ki je dovedel do sklepa, da se naj plačajo za obiranje enega škala hmelja 1,75 Din pri običajni hrani in 2,25 Din brez hrane.

Glede na dejstvo, da se mora hmelj obratiti takrat, kadar je zrel, so se navzoči dogovorili, da bo to okoli 23. t. m. Ker se bo obiranje hmelja vršilo še v začetku meseca septembra, ko morajo otroci že v šole, je glavna skupščina sklenila prositi velikega župana in ministristvo prosvete, da se v občinah, kjer se prideluje hmelj, začetek šolskega leta preloži za 10 do 14 dni.

Glede razpošiljanja brzojavnih tržnih poročil posameznim poverjenikom se je sklenilo, naj se to izvršuje na isti način, kakor v minulem letu. Upoštevala se pa bodo tudi nekatero tozadene želje in izpremembe. Cene v poročilih se bodo navajale tudi v naši državi.

Prav temeljito in obširno je potem poročal društveni predsednik o nameravanim zavarovanju hmelja proti požaru, kar so vsi navzoči pozdravili z velikim navdušenjem. Sklenilo se je, da se vsa zadeva prepusti širšemu odboru in nadaljno proučevanje in izdelavo potrebnih podrobnosti.

Končno je društveni poslovodja priporočil nekaj sredstev za zatiranje živalskih in rastlinskih škodljivcev hmeljske rastline. Ob čitih popoldne je društveni predsednik zaključil skupščino.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (17. t. m.). Pšenica: baška, nova, 10 vagonov 257.50; baška, nova 78/77 kg, 10 vagonov 261.50; baška, nova, september, 3 vagonov 262.50. Turščica: banatska, 3 vagoni 166. Moka: baška, ob kombinirana, 1 vagon 457.70; baška, obg., 1 vagon 455; baška, ob, 1 vagon 357.50; baška, ob, 1 vagon 270. Otrobi: baški, v jutastih vrečah, 2 vagona 110; baški, brez vreč, 1 vagon 106. Tendena nespremenjena.

Dunajski goveji sejem (16. t. m.). Dogon 2774 glav; od tega 682 komadov iz Jugoslavije. Cene so popustile za 5 do 15 grob pri kg. Za kg žive teže notirajo: voli I. 1.50-1.65 (izjemni 1.70-1.95), II. 1.25 do 1.45, III. 1.10-1.20, bikri 1-1.35, krave 0.95-1.45, slaba živina 0.50-0.85 šilinga.

Dunajska borza za kmetijske produkte (16. t. m.). Brez poslov. Kupci zaradi stalno lepega vremena rezervirani. Tendena v pšenici in rži mlačna. Uradna notiranja so ostala nespremenjena. Uradno notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šillingih: pšenica: domača 37-39, potiska 42-43; rž: 24.75 do 25.75; ječmen: domači 1.35-4.0, srednja kakovost 29-34; turščica: 25-26; oves: rumunski 26.50-27.50.

Nova tovarna špirta. Kakor nam poročajo iz dobro informiranih krogov, se je v Slavoniji ustanovila velika moderna tovarna špirta, katera bo v kratkem začela poslovati. Baje so interesirane v tej grupi tudi nekatero zagrebške in ljubljanske tvrdke, katere se danes ne strinjajo s poslovnanjem kartela špirta.

Odgodilna pogajanja glede ustanovitve evropskega železnega kartela. Iz Pariza poročajo, da so se prekinala pogajanja, katerih cilj je bila stvoritev evropskega železnega in jeklenega kartela. Do prekinjenja je prišlo zaradi tega, ker so belgijski zastopniki branili sprejeti nekatero pogoje.

Zadovoljiva žetev v Češkoslovaški. Iz Prage poročajo: Po podatkih kmetijskega ministristva so rezultati žetve v Češkoslovaški v splošnem zadovoljivi. Letošnja žetev se mora označiti kot dobra srednja žetev. Italijanska ponudba posojila Poljski. Iz Varšave poročajo: Nekli italijanski finančni konzorci je ponudil poljski vladi kredit v znesku 10 milijonov dolarjev za izvedbo javnih del v Poljski.

Padee nemškega veletrgovinskega indeksa. Iz Berlina poročajo: Za 11. t. m. preračunana veletrgovinska indeksna številka beleži napram 4. t. m. padee za 0.3 odstotka na 126.9. Popustile so cene agrarnih in industrijskih proizvodov.

Dobave. Ekonomsko odeleno direktije drž. žel. v Ljubljani sprejema do 20. t. m. ponudbe za dobavo sirkovnih meter ter do 24. t. m. za dobavo plošč iz plavljenega železa. Pogoji so na vpogled pri imenovanem odelenu vsak delavnik od 10. do 12. dopoldne.

Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 25. t. m. ponudbe za dobavo strešne lepenke. Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 28. t. m. ponudbe za dobavo črpalke in 2 električnih motorjev. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 1. septembra ponudbe za dobavo pločevine in ploščatega železa. Pri direktilji državnih železnic v Subotici se bosta vršili 1. septembra ofertalni licitaciji glede dobave ocekil in glede dobave bakelj itd. Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 27. t. m. ponudbe za dobavo masti za janske vozilke; do 28. t. m. za dobavo tovotne masti. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 28. t. m. ponudbe za dobavo jamskega lesa, do 31. t. m. za dobavo tračnih žebeljev. Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

Dobave. V naslednjih dneh se bodo vršile nastopne ofertalne licitacije: 25. t. m. pri direktilji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 10.000 m² strešne lepenke ter oddaje kolodvorske restavracije v Sarajevu v zakup; 26. t. m. pri direktilji državnih železnic v Subotici glede dobave 10.000 kg mo-

dre galice in telegrafsko - telefonskega materialja; 27. t. m. pri direktilji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 120 komadov borovih hlodov ter 2265 komadov briketov; pri direktilji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 2410 komadov različnih žarnic; pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 1.480.000 komadov novih vreč iz jute; pri direktilji državnih železnic v Subotici glede dobave raznih električnih naprav in steklenega materialja; pri odelenu za mornarico in Zemunu glede dobave raznega materialja (železni profili, pločevina, zakovice, žebliji, razne kovine, električni material, jeklene vrvi, steklo, gonilni jermeni, usnje, svetri, merilne naprave, razno orodje, mašinski material, kemikalije, samotna moka in opeka, pile itd.); 28. t. m. pri intendanturi Vrbaske divizijske oblasti v Banjaluki glede dobave 203 tisoč kg sena za sisačko, eprinskih in bihačko garnizijo za čas od 1. septembra t. l. do konca marca 1927. leta; 30. t. m. pri intendanturi Vrbaske divizijske oblasti v Banjaluki glede dobave 9800 kg bele moke; pri direktilji državnih železnic v Sarajevu glede dobave raznega mila, gladinega materialja (platneni, šmirkov in stekleni papir) ter loja; pri direktilji državnih železnic v Zagrebu glede dobave betonskih plošč in betonskih okvirjev; 31. t. m. pri direktilji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 284 komadov kolesnih obrojev; pri glavnem sanitetskem skladišču v Zemunu glede dobave sanitetnega materialja (noži, škarje, aluminijeve školjnice 40.000 komadov); 1. septembra pri direktilji državnih železnic v Sarajevu glede dobave kemičnega materialja (glicerin, aceton, klorovo apno, denat. spirital id.); pri komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave 70.000 kg ovesi; pri direktilji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 3300 kg verig in 1203 komade verig za ročice in škrpice ter 60 komadov komplet. klesalov za osebe in vozove. Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

Francoska ekspozicija na jesenskem vselesijem v Pragi. Francosko ministristvo trgovine in industrije, urad za inozemsko trgovino, bo priredilo letos že četrty veliko razstavo na praškem jesenskem vselesijem, ki se bo vršil od 29. t. m. do 5. septembra t. l. Lanskega leta so razstavljali omenjene sekcije sklenili kupčij za dva milijona frankov. Po dosedanjih pripravah se dá sklepati, da bo letošnja ekspozicija še prekašala lansko. Na tej francoski razstavi bodo zopet zastopane naslednje francoske kolonije: Alžir, Maroko, Tunis, Indo - Kina, Madagaskar in Togo - Kamerun. Razstavljene bodo zlasti kolonialne sirovine, poljefabrikati težke industrije, kemični izdelki, tekstilno blago, posebno svila in pohištveno blago, pariško konfekcijsko blago, sportne potrebščine, fina bižuterija, fotografirni, kirurški, radiotelefonični aparati, razstava francoskih knjig itd. Brezdvomno bo francoska razstava popolnoma zadovoljila vse interese.

Nov odek v ministristvu za trgovino in industrijo. Po vesti iz Beograda se je v omen

Iz življenja in sveta

Odkritje spomenika pesniku Heineju v Hamburgu

Republikanska Nemčija se je koncem prošlega tedna oddolžila enemu svojih največjih duhov. V Hamburgu so odkrili spomenik liriku Heinrihu Heineju, ki je moral za časa svojega življenja živeti v Parizu, kjer je tudi pokopan. Šele sedemdeset let po pesnikovi smrti se je spomnila nemška domovina svojega zaslužnega sina. Spomenik je napravil profesor Lederer, tvorec Bismarckovega spomenika, ki stoji istotako v Hamburgu.

Slavje ob odkritju je bilo pristrčno, iskreno in prav nič pompozno. Lep nagovor je imel hamburški župan Petersen, ki je posebno podčrtal nevhvaležnost Nemčije do Heineja, ki je živel zanjo, a je moral umreti zaničevan in preziran na tujem, baš, ker ji je želel srečnejšo usodo. Malone 70 let je moral čakati, da se je izpolnil njegov ideal, in ker se je ta izpolnil, je dolžnost republikanske Nemčije, da se Heineju oddolži vsaj danes, kar se je sedaj uresničilo.

Spomini ruskega zdravnika na Gavrila Principa

Reški zdravnik dr. Gino Bossi objavlja v italijanskih listih nekatere podrobnosti o življenju in smrti vidovdanskega atentatorja Gavrila Principa.

Jožefovo, piše Bossi, je žalostno mesto na Češkem in ima v splošnem trdnjaviški značaj. V tej trdnjavi je Avstrija med vojno zapirala tiste kaznjence, ki so zagrešili politične zločine.

Med temi političnimi zločinci je bil tudi dr. Bossi. Dne 3. januarja 1916. je bil obsojen radi veleizdaje in nato so ga poslali iz Budimpešte v Jožefovo.

Življenje v trdnjavskem mestu je bilo zelo strogo. Toda so se sprehajale gospe majorke in generalke, ki so prezirljivo gledale na konfinirance, dočim je bilo ljudstvo dobro in je imelo usmiljenje z nesrečniki.

Ljudje, ki so bili zaprti v tej trdnjavi, so bili prej ali slej namenjeni smrti in poginu. Božja dekla je kosila nepretrgoma. V eni sami noči je umrlo 11 moških za tuberkulozo in vsako noč je ležal kateri v agoniji, jutranja zarja pa je pozdravila v njem že mrtiča. Kar nas je bilo italijanskih zdravnikov, pravi Bossi, smo storiли vse, da olajšamo jetnikom trpljenje. Bilo nas je pet, katere so nas vse poslali v Jožefovo, dokler se ne reši naša zadeva pred častnim sodom. Bili smo v vojaških uniformah in enega izmed nas je vojaška oblast degradirala v navadnega redova. Tako nam ni preostalo nič drugega, kakor samaritsko delo in tega smo izvrševali na moč sočutno, da bi nesrečnim tovarišem olajšali muke, v katere jih je spravila vojna.

Ujetniki in konfiniranci so ginevali predvsem radi pomanjkanja živil. Nedostatek v hrani je bil strašnejši od vseh duševnih muk. V trdnjavi ni bilo mesa, ni bilo mleka, ne sladkorja in mesto kave so delili neki sirup. Žejo pa so si jetniki gasili z zavživanjem različnih kislin.

Nekega dne so me poklicali k postelji Gavrila Principa. Bil je jetnik prvega razreda. To se pravi: strogo opazovan in rigorozno zastražen.

Princip je ležal v temni in zatohli celici. Slabotna luč je prihajala skozi line malega okna in na straži je vedno stal obojevojak z nasajenim bajonetom. In nedaleč od vrat je stal zopet drug stražnik. Kdor je hotel stopiti v Principovo celico, je moral dolgo parlamentirati s profesorom in stražo.

Bil sem pozvan, da vbrizgam Principu injekcijo kokaina. Bolnik se je počutil zelo slabo in jaz sem ga zapustil v prepričanju, da ga bo v najkrajšem času konec. Toda mlado življenje se ni hotelo tako hitro ukloniti kruti smrti. Upralo se je in kmalu po prvem obisku so me drugič klicali k Principu. Našel sem ga vsega mrtičkega. Ugotovil sem, da je na koncu in res je tudi kmalu nato izdihnil. Naslednji dan sem moral na report k poveljniku trdnjave, kateremu sem javil Principovo usodo.

Mož, ki sem mu javil to vest, ni bil očividno tako krut, kakor tisti, ki so ga poslali na izvrševanje službe. Pogledal me je v oči, vzdihnil in izjavil: «Hvala Bogu, zopet sta prosta dva stražarja.»

S Principom sem obakrat spregovoril le po par besed. Njegov obraz je bil ves mehak in je pričal o velikih prestanih mukah.

Mustafa Kemal - bodoči sultan Turčije?

Iz dobro poučenih virov v Carigradu poročajo, da se čujejo v taboru ožjih pristašev turškega diktatorja Kemala paše vedno odločnejši glasovi, naj bi se poglavar nove Turčije proglasil za sultana. V zvezi s temi vestmi se celo govori, da pojde iz Angore na evropski zapad posebno odposlanstvo, ki bo tamkaj sondiralo teren za izklicanje novega sultanata.

Misija, ki se s tem najavlja, ima pač nalogo pretresti razpoloženja zapadnih velesil, predvsem Francije, napram novemu Kemalovemu vladarstvu. Poučen krogi sodijo, da so s tem korakom v zvezi tudi izvršitve zadnjih strogih sodb v Turčiji, s katerimi je Kemal paša uničil še zadnje svoje nasprotnike. Sedaj, ko je Turčijo očistil svojih osebnih sovražnikov, ima namen, obdati se še z zunanjim bleškom, ki bo pristojal njegovi diktatorski poziciji.

Slavje madžarskih legitimistov

V Tihanyju, kjer je Karl Habsburg zadnji prebil svoje zadnje dneve, preden je odšel v izgnanstvo, so odkrili madžarski legitimisti v nedeljo spominjsko ploščo. Slavje je bilo pripravljeno v zelo velikem obsegu. Ze naprej se je razglašalo, da se bo vršila ta dan velika manifestacija, katere se udeležijo najmanj 15.000 ljudi. Gostilničarji so se tudi pripravili na toliko število gostov, delali pa so zelo kisle obraze, ko so videli, da je prišla jedva desetina najavljenih manifestantov.

Iz Budimpešte, ki je obetala gros publike, ni prišel nihče razen par vsakdanjih odličnikov. Med njimi je bil nadvojvoda Jožef, nadvojvodinje Avgusta, Sofija, Magdalena in Gabriela, grof Appony, mejni grof Pallavicini, grof Andrassy, grof Szecheny, grof Csekunics, grof Zichy, grof Jožef Karoly in Jožef Hunyadi. Manjkala pa seveda tudi nista škofa grof Mikes in Rot ter več članov generalitete, med njimi Ugron, Gratz in Stefan Strausz.

Budimpeštanska vlada uradno ni bila zastopana. Slavnostni govor je imel grof Szecheny, ki je poudarjal, da je mogoče vzpostaviti veliko Madžarsko samo z desničarsko mentaliteto, ki dovoljuje vzpostavitev kraljestva. Po slavnostnem govoru so odkrili ploščo z napisom: «Tu je prebil zadnje dneve od 26. do 31. oktobra 1921. naš kronani kralj Karl IV. s svojo zvesto soprogo Zito.»

Vzklicna obravnava v falsifikatorskem procesu

V ponedeljek, dne 16. avgusta, se je otvorila pred vzklicnim sodiščem v Budimpešti ponovna obravnava proti obtožencem, ki so bili zadnjič oproščeni. Za razpravo vlada tako veliko zanimanje, da se je udeležujejo med avditorijem tudi predsednik ameriške delegacije «International Law Association», Artur Barret, londonski advokat John Lewlin, ter v odvetniških krogih znani branitelji dr. Hoffmannsthal z Dunaja. Med navzočo publiko je videti tudi zastopnika francoske banke iz Pariza, Colarda Hostinguettea.

Splošno pozornost je vzbudilo dejstvo, da so izostali princ Windischgrätz ter njegov komorni služabnik Gašper Kovacs. Odsotnih pa je še več drugih oseb, med njimi Heits in Kurz, oba bivša voditelja vojaškozemeljskega instituta v Budimpešti. Blizu tudi ni prišel škof Zadravec, kateremu je

očividno neljubo, da se stvar še enkrat preiskuje.

Ob tričrtur na 10. zjutraj je stopil v razpravno dvorano bivši deželni policijski šef Nadossy. Izgleda zdrav, drži se čvrsto pokonci ter je očividno dobro razpoložen. Saj pa tudi telovadi vsak dan v celici in na dvorišču jetnišnice.

Zanimivo je bilo videti, s kakšnim spoštovanjem so navzoči obtoženci pristopili k Nadossiju. Bilo je, kakor da so učenci obiskali mojstra. Stiskali so si roke in Nadossy je vsakega posebej vprašal, kako se mu godi. V te pogovore se je vmešaval z očividnim interesom tudi jetniški paznik, ki je spremljal Nadossija v razpravno dvorano. Držal se je zelo ponosno in je bilo videti, da si šteje v čast, biti v tako slavni družbi.

Obravnava, katero vodi predsednik senata Gado, se bo vršila dnevno do sobote tekočega tedna samo v predpoldanskih urah, in le za slučaj, da bi ta čas bil prekratk, se uvede tudi popoldansko zasliševanje in uradovanje. Seveda pa je cela vzklicna obravnava več ali manj prikrita komedija, kar bodo pokazali na koncu rezultati.

Muhasto poletno vreme

Na Španskem poveljeni, na Rumunskem zima.

Nad Barcelono je razsajal te dni strašen vihar, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Na več mestih so se utrgali oblaki in voda je lila na mesto kakor iz skafa. Radi nalivov je prišel velik del mesta s predmestji vred pod vodo. Pri tem je utonilo mnogo ljudi.

Tudi v Rumuniji je barometer nenaekrat padel. Nastal je v vremenu nepričakovan preobrat. V gorskih pokrajinah je zapadel sneg in sedmograške alpe so pokrite sredi poletja z belo odejo. Mraz je tako močan, da je sneg za padel ponekod celo v dolinskih predelih. Cele pokrajine so dobile zimski izgled.

V priljubljenem klimatičnem letovišču in zdravilišču Stana de Vale so pridri volkovi do ljudskih prebivališč ter napadli več izletnikov. V ravnini tega okraja se je približala čreda volkov tudi nekemu konju, ga raztrgala in pol požrla. Tudi sicer dela volčja zverjad silno škodo. Pastirji pripovedujejo, da lačne tolpe napadajo črede ovac, pastirji pa so proti temu brez moči, ker je oblast prepovedala nositi orožje.

Tudi v Bukarešti se je vreme zelo ohladilo. V kraljevi poletni rezidenzi Sinaji je tako mrzlo, da nosijo ljudje zimsko kožuhe. V Bukovini pa je temperatura zelo visoka in znaša povprečno 30 stopinj nad ničlo.

Ples in znanstveniki

V Londonu ima svoj sedež »Kraljevska družba za napredke znanosti«. Ta družba je sklicala te dni kongres svojih članov v Oxfordu, pokroviteljstvo kongresa pa je prevzela staroslavna oxfordska univerza. Sešli so se tamkaj vsakoprstni učenjaki: filozofje, biologji, antropologi, inženjerji, zdravniki, vseučiliški profesorji i. dr. In vsi ti odlični služabniki znanosti so se zbrali zgolj z namenom, da razpravljajo o plesu, njegovemu vplivu in njegovemu odnošaju do človeške civilizacije. Podrobno se bo kongres bavil z ritualnimi plesi starih religij in ni izključeno, da bo apeliral tudi na cerkvene kroge, da mu s svojim mnenjem prisokočijo na pomoč.

V svrhu študija profanih plesov se je kongres že obrnil na profesionalne plesalce, ki bodo imeli priliko, v večurni ekshibiciji pokazati učeni družbi vsjo lepoto Terpsihorine umetnosti. Toda soglasen je bil sklep članov kraljevske družbe, da ne reflektirajo na — charleston.

Izbira

Gospod in gospa gresta mimo modne trgovine. Kalpada se gospa ustavi ter ogleduje klobuke po tristo ali štiristo dinarjev.

»Kateri ti najbolj ugaja?« vpraša svojega moža.

»Ta, ki ga imaš na glavi ...«

Liubezen! Lunastvo! Ljubosumnost!

Danes: Velika pomorska bitka med Rusi in Japonci.

Bitka pri Cuzimi

V glav. vlogi najslavnejši japonski igralec **SESSUE HAYAKAVA**

Sodelujejo samo znani francoski igralci. — Tajna ljubezen male japonske markize. Ljubosumnost, ki jo plačata dva junaka s svojim življenjem. Kraina oprema japonskega gradča in velikih zabavišč na daljnem vzhodu Originalni posnetki. Orjaška pomorska bitka ruskega brodovja z japonskim. Sodelovanje japonske in ruske mornarice tisroterih topov, nepreglednega števila mornarjev i. t. d.

Predstave so vrše točno ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Pri vseh predstavah svira naš priznano prvovrstni pomnoženi orkester.

Moderno urejena ventilacija!

ELITNI KINO MATICA

Najudobnejši kino v Ljubljani. Telefon štev. 124.

Zdravstvo

Naše ljube muhe

II.

Jajčeca, larve in pupe muh prenesejo, kakor so ugotovili z eksperimenti mraza, nad 5 stopinj C pod ničlo. Takih prostorov, v katerih ostane temperatura tudi dokaj višja, pa v naših krajih ne manjka. Zato tudi zalegi ni težko prezimeti in se že v prvih dneh spomladi preleviti v odraslo muho. Da bi pa take prezimile, kakor so to mislili nekdaj, je malo verjetno. Tudi o božiču ali v januarju muhe niso nikake prezimnice, ampak so se pod izrednimi pogoji zakasnelo izgtele.

Življenje naše muhe poleti ne traja več, kakor kake 4 tedne, navadno pa še toliko ne. Če je hladno, deževno vreme, kakor letos, ko že in čepe kot odrevenele po zidovih, in se ne ganejo, se tudi polnočno ne izživljajo ter ostanejo nekaj dalje časa pri življenju. Ta doba pa zadošča, da izleže muha kakih 600 jajčec. Jajčeca nanesa najraje v konjske fige. Po 12 do 14 urah se že izmehurijo ličinke iz njih, komaj vidnim belkastim črvičkom podobne. Silno so požrešne in malo izbirene, in rasto takorekče vidno. Na površini gnojne je videti tu pa tam kar smetani podobno plast teh živo gibljivih ličink, če si jih ogledaš od blizu. Čez teden dni se zabubijo, počivajo v tem stanju kakih 8 do 26 dni, nakar se iz rjavega mešička izmeta že odrasla muha, ki se nekaj dni po rojstvu že pari in prične kmalu na to jajčeca leč. Rod sledi rodu in tako smemo računati, da tekem ene same gorke poletne sezone odživi 8 generacij. Teoretično so preračunali, da na ta način od ene same muhe tekem ene sezije izhaja do 65.500.000.000.000.000 muh.

Ob taki plodovitosti je umevno, da vsi njeni sovrzniki, ki jih ni baš malo, ni posebnega ne opravijo. Ptiči, posebno pevcii in lastavice, naša kuretna, martinčki, kuščarji, čabe, razni hroščci, ose, pajki in druge žuželke, vse muhi ali njenemu zrodu streejo po življenju, a vse to nič ne izda. Ena sama gliva-plesnivka jo resno ogroža in povzroča pri muhi uničujoče epidemije. Zalibog se pojavljajo te boleznostoprav jesi, ko se muhe itak pripravljajo na smrt, katero jim napravljajo, ki je njena najhujša sovražnica.

Kar more človek napraviti proti muham, je neznatno. Lovimo jih na limanice in na papir, namazan z raztopino smole in olj, nastavljamo jim posebne steklenice, iz katerih ne najdejo izhoda, vzmernirjamo jih z ventilatorji, ki prevevajo vzduh, trojimo jim prašek za mrtve, nastavljamo jim tudi z električno preliete rešetke in zastrupljamo jih, seveda vse to brez upa zmagae. 2% razredčena formola, v kateri smo stopili košek sladkorja, je za muhe poguben strup.

Največ bi opravili proti njim, če bi uničevali zarodek na gnoju, v katerem v pretežni meri živi. Gnoj je pa tako izredne važnosti za poljedelstvo, da omenjene namere ni izalaha možno izvesti, če ne marame tudi gnojja tako izpremeniti, da ne postane neporaben ali celo kvaren. Vendar so poskusili tudi že to, in so primešavali gnoju boraksa ali ba železni vitrijol, sredstvi, ki uspešno uničujejo zalego. Seveda je pa vprašanje, če zemlja tako začinen gnoj brez škode trajno prenese, odnoeno, če ob tako zamašenem gnoju ne trpe žita, sodeki in dr.

Muha se drži v splošnem doma, kjer se je izlegla, in se navadno ne oddalji nad pol kilometra od njega. Dognali so pa z barvanimi muhami, da so na pr. z otokov preletele tudi razdaljo do 20 km.

Po vsem tem, kar smo ališli, se ni študi, da smatramo zdravnikli mušji rod za

skrajno nevarno človeškemu zdravju in življenju. Umevno je samo ob sebi, da infekcijska možnost raste z možnostjo razpadanja kužnih kalii in ta s številom prenašalcev. K temu pa pride še poseben način, kako si muha nabere infekcijskih snovi s svojim telesom, svojimi nogami, s katerimi stopa v hrano, katero žvira in jih potem prenaša, kakor tudi s svojim vrkovalnim aparatom in svojimi iztrebki.

Pravih ust namreč muha nima. Mesto njih ima v členkih upogljiv votel rilček, iz katerega molii dvoje krpic, ki so preorane s celo vrsto brazd, v čijih dnu zija luknjica pri luknjici, ki vodijo v cevko in te v skupno glavno rilčkovo cev, ki preide v čvo, potekajoče vzdolž glave in prsi do golščaka v trebuhu in potem do zadnjice naprej. Muha torej nima pravih ust. Zato pa ima na stotine drobnih vesalck, ki so pa žal dosti velike, da skozi nje pasira večina bakterij. Kako si torej prisvoji košek sladkorja? Prav po domače! Iz golščaka izbljuje nekaj tekočine skozi rilček na drobce, ki se v njej raztopi in postane tako viskrljiv za muho.

Prav v tem načinu izbljuvanja in vsrkkanja tiči posebna nevarnost infekcijske možnosti. Recimo, da se je muha nastila na iztrebkih na koleri bolnega človeka. Sedaj pa preleta na kruh, po mesu, po slaščičah in dr. in povsod opljuje s vsebino svojega golščaka izbrano jed ter jo okuži s kolero. Da si tudi nog in kocin ni obrisala, ni treba posebi povedati.

Ko so preiskovali šteli, koliko kapljic izbljuje muha in koliko iztrebkov producirata tekem 24 ur, so našli 180 izbljuvkov in 45 iztrebkov, in to tedaj, če so muhe jedle samo mleko. Mnogo pa se je dvignilo navadeno število, ko so dali, da so se pasle muhe na iztrebkih tifuznih ljudi in po pljunkih jetničkov.

Vsa ta opozovanja in vse preiskave so vodile do sodbe, da je muha izredno nevarna žival za človeka. Dosti bolj nevarna je, kot se je to epluh domnevalo. Samo v enem so ji delali krivico, in ji jo še delajo, da piči ter jo dolžili, da povzroča ta na našin zastrupljenje krvi. To pač lahko stori, če na že obstoječo rano nanese kužne kalii ali vjesti in zastrupiti z ubriganjem kužnih kalii ne more, kakor smo videli in kakor smemo sklepati iz ustroja njenega rilčka.

Ima pa naša muha, jako ji slično sorodnico ubadalko, s katero jo pogosto zamenjujejo in o kateri pa izpregovorimo, kakdar nanese prilika, kaj več.

Zdravniška posvetovalnica

G. — a — b v C. Zadnji pot odgovorjam na anonima vprašanje. O epilepsiji smo prinesli letos že daljši članek, katerega izvolite prebrati. Priporočae se zgolj vegetabilna hrana; izmed medikamentov so kot najučinkovitejša sredstva na glasu bromati in luminal. Kuro ima izvesti zdravnik.

G. R. S. v Lj. Barijev karbonat, ker je skoro netopljiv v vodi, ni sam na sebi strupen. A pod vplivom solne kisline v želodcu se pretvarja v barijev klorid, ki je hud strup. Barijev karbonat, katerega kot strup nastavljajo podganam, je torej za človeka samo relativno malo strupen. ker ni verjetno, da bi kdo podganjo vabo (vsaj ne v večji množini) zavžil in ker se strup takorekče stoprav sprati dela v želodcu, zastrupljenje pa bi se kmalu pojavilo, ter bi tirjaljo zdravniške pomoči.

G. C. K. v M. Težke stopnje kratkovidnosti so pogosto združene s spremembami očesnega ozadja.

Fran Albrecht: Malo važni zapiski*

Milan — Pariz.

Zdaj, ko prebiram prazne liste svojega zapisknika in listam po bogato popisanih straneh svojega spomina, se čudim lastni ahotnosti. Res, kakšna ahotnost! Počemu zapisknik? Jaz sem ga vzela s seboj, a nisem zabeležil vanj niti besedice. Kako pa bi tudi bilo mogoče doživljati nekaj in hkratu beležiti te svoje doživljaje? Meni je to nemogoče. In ali je potrebno, da bi slikar, ki je doživel neko pokrajino, imel s seboj še fotografski aparat?

Jaz mislim, da je najfinejši aparat človeška duša, ki vestno registrira vse, kar je tej duši pomembnega. Kar ni, pa itak lahko odpade. Meni je odpalo marsikaj, morda najpoglavnejše. Mnogo vtisov pa mi je ostalo, in ti bodo živeli z menoj.

Kakor majhno morje, se razteza v nedoglednost Lago Maggiore. Skoro celo uro drvi brzovlak ob njem. Kakor nezguban smaragden prt se razproštrata zelena ploskev pred nami. Oko, že skoro ranjeno od vtisov, se odpočiva na nji, teši, uživa. In zdí se mi, da pole

vlak pesem, pesem o prapočetkih sveta: In mir je bil nad vodami.

Tega miru ne moti niti drobna bela jadrnica, ki stoji tam sredi gladine kakor labod, ki je razpel peroti in hoče poleteti k solncu. Pač pa moti ta mir motorni čoln, ki brutalno drvi svojo pot in pušča kakor od ostrega noža globoko rano za seboj. Ta rana boli jezero; še mene boli v srcu.

No, tam raste kakor zelen šopek majhen otoček iz vode; na njem samotni idiličen gradčič; v njem bela, čudolepa devica z velikimi, koprnecimi očmi. . . . O, romantika predpotnih — predvojnih dni! . . . Tam spet drug otok, nekoliko večji, s cerkvico in dvema, tremi hišami, kakor na našem Blejskem jezercu. Lep je svet: zelen je in zlat.

Nizko pod nami ob bregu se vije gladka avtomobilska cesta. Ob cesti hiše, vile, letni dvorci, za njimi vrtovi z bujno razcvetelimi dragocenimi rožami. Na levi ričeva polja, travniki, žito, tupatam skromen gozdiček. Drugače akacije, ves zrak je prepojen z njih duhom, je šše, nizko grmičevje. Popoldansko majniško solnce pripeka, da je groza. Tišina je v zraku, bujno zelenje travnikov in redkih gozdičev vene v letni sopari.

A že se beli — daleč na severu — sneg švicarskih gorã. Vlak sopiha počasneje. In še preden zavozimo v simplonski predor, se izpremení pokrajina in ljudje. Nebo se je zavilo v oblake, zemlja ima oster, mrk gorski značaj, ki se nas dojmja tako domače. Ljudje, ki prihajajo, niso več tako živahni in zgovorni, temveč resnobejši, kratkih besed. Nekaj trdega in oglatega je v njih kretnjah.

V Švici dežuje. V dežju in naraščajočem mraku je ta resna zemlja še resnobejša. Zemlja jezer in gorã, zemlja reda in mraku. Ta disciplinirana zemlja, ki druzji v sebi tri narode v neki strogi harmoniji in svobodi, je po svojem prirodnem izrazu tako elementarna in divje-razbrzdana, kakor je po svojem ljudskem oboležju umirjena, ukročena, skoro dolgočasno enolična. Srce Evrope je ta zemlja. Sem na to plast so se zgnelti vsi besni krči, vse divje strasti porajajočeka se kontinenta. Zdi se, da v osrčju teh ostrih gorskih robov, teh raztrtih grebenov in strmih pobočjih, še drhtii neohlajena strast tisočletij, še ječi ukljenjen, okamnel element gorečega osrčja planeta. In ali ni ta ukročenost človeka, ki je zasedel to zemljo, samo strah pred izbruhom one velike, iz osrčja sveta

prihajajoče strasti? Res, zdaj mi je tu-di razumljiveje, da ima baš v tem kotu Evrope ena najstrožjih verskih sekt — kalvinizem — svoj izvor in svoje najbolj vnete pristaše. Jasno mi je tudi, da ves napor človeške kreature na zemlji po redu in miru izvira predvsem samo iz strahu te kreature pred samo seboj.

Neprestano bijejo deževne kapljie na okno in nam zastirajo pogled v okolico. Kakor ena sama siva pajčevina se je spleto od neba do tal. O Švica, ti lepa in mračna in zagonetna zemlja, drugače sem se te bil predstavljal nekoč! Upam, da se mi nazaj gredé pokažeš z druge strani. No, dobro je, da je pričela padati noč . . .

Včasii pogledam skozi okno: Sion-Sitten. Ob progi se vije reka.

»To bo Rona,« pravi tovariš.

— Kako čudno — si pravim sam. Še lokomotiva je izpremenila svoj značaj. Po Italiji je dirjala in divjala s pristnimi italijanskim temperamentom, tu pa vozi z neko umirjeno brzino, res, umirjeno brzino. Vse je umirjeno tukaj. Ampak jaz bi hotel spat!

Skušam, pa ne morem. — To je ta prokleta iznajdba devetnajstega stoletja, si pravim. To so živci. Kdo je izumel živce?

Mislím, da se mi sanja. Tisoče in tisoče luči se utrinja pod menoj. Kaj je to? So to zvezde? Je to nebo? Ali se vozim z glavo navzdol?

— Bedak, si pravim. To je Lausanne — to je Genevsko jezero.

Zbogom, jezero, ne vidim te!

In spet utonemo v noč, v polzavest, v polsen.

Pozno ponoči nas vzdrámijo: Vallorbes. Človek ima zmerom slabo vesti: sam ne veš, kdaj se pregrešiš zoper kakšno zapoved. V polsnu, v naglici zgrabim škatlo neretvanca, ki sem za bil vzela s seboj, in ga porinemo pod svršnik.

— Imate zlata, tobaka? vpraša francoski carinik.

— Nimamo.

Carinik vstopi v kupé in ne da bi pomišljaj, pokaže s prstom naravnost na mojo škatlo pod svršnikom.

Ho, dečko, ti imaš bistro oko! pomišlim. No, le vzemi ga, saj ti ga privoščim, prijatelj!

Izročim mu škatljo z opravičilom, on jo odpre, potežka, poduha in posvaljka s prstom, kakor bi obtipaval kvaliteto, a išče menda zlata — ter mi jo nato vrne z najljubeznivejšim smehljajem. No, dobro je tako. Lahko noč!

(Nadaljevanje sledi.)

* Glej »Jutro« št. 147, 148, 149.

Jugoslovanski šahovski turnir v Ljubljani

Napetost narašča. — Beograjski favorit poražen.

Potek včeraj odigranega II. kola je bil silno zanimiv in mestoma zelo razburljiv, kar se tiče kvalitete partij, so v obče daleč prekašale igre prvega kola.

V skupini A je vzbujal zanimanje zlasti boj med mladotletim Zdenkom Rupnikom in močnim Agapjelevom. Rupnik se je kot črni odločil za sicilijanko in se je dalj časa dobro branil. Nastavil je nasprotniku precej skrito past, v katero pa zagrebški bistrogled ni hotel pasti. Kmalu nato pa je sam zašel v še bolj skrito zankjo, iz katere ni bilo več rešitve. Agapjelev je otvoril koncentričen napad na kraljevo pozicijo nasprotnika in ga ob 9.30 prisilil h kapitulaciji. Kot druga žrtev je v zanimivi Retiljevi igri podlegel Grenčarski mlademu Pircu, ki je s fino kombinacijo izvršil igro ob 11.45. Dobro uro kasneje je končala partija z damskim kmetom med beograjskim favoritom Ačimovičem in prof. Kozomaro iz Tuzle. Ačimović je dobil kvaliteto proti konju in kmetu in je spravil nasprotnika že v resne zadrege. Vselej par premalo premišljenih Ačimovičevih potez pa je prišel prof. Kozomara zopet do sapa in Ačimović je moral končno celo kapitulirati. Ta igra je bila vsekakor senzacija II. kola.

Najzanimivejša in najbolj zanimiva pa je nedvomno partija Jerošov-Kalabar s češko obrambo damskega gambita. Po skrbni razvstitvi svojih čet je izvršil Jerošov — nepriznako žrtvoval konja za kmeta — vehementen napad na sovražnega kralja in je razbil črni center. S par krepkimi udarci je podrl nato še rošadno krlo in končal v mojstrskem slogu ob 13.30. Ljubljaničan Mrzlikar je zaje v damskem gambitu Totu iz Vrška konja za 3 kmete. Vendar pa premoči ni zadostovala in je končala igra po

dolgem boju remis.

V turnirju B je prvi zmagal Ljudmil Furlan nad Jonkejem v skandinavski igri, ki jo je završil z dobro premišljenim napadom na razstrgano kraljevo postojanko v najlepšem šilu ob 11.30. Lep je bil tudi damski gambit med Dumičem in Didzinskim. Dobil je Didzinski ob 12.15. Kmalu nato je v najboljšem stilu porazil dr. Singer Kulzinskega v indijski partiji. Jako lepa je bila indijska partija med Rožičem in Marjanovičem, ki je končala po dolgi in težki končnici z zmagovo Rožiča, ki je vdrl s kmetoma v nasprotnikov tabor. Temeljita in korektna igra Rožiča se splošno opaža in vzbuja priznanje. Mladi Ljubljaničan Vogelink je kot črni v indijski obrambi porazil po 51 potezah Poljakova. Najdalje je trajala sicilijanka med Cir. Vidmarjev in Dernovškom, bila pa je ob enem najbolj kratkočasna. Dernovšek je izmučen vsled nasprotnikove trdovratnosti, proti koncu prežil enopotezni mat in se zadovoljil z ugrabitvijo nedolžnega kmetiča. Toda Vidmarju niti to ni pomagalo in je moral po 6 in pol urnem boju kapitulirati.

Partija Riessl - inž. Tekavčič je bila ob 20.40 prekinjena v precej enakih poziciji.

Stanje po II. kolu: Agapjelev, Furlan in Rožič 2, Didzinski, Mrzlikar, Pirc 1 in pol; Ačimović, Grenčarski, Jerošov, prof. Kozomara, Rupnik, Tot, Dernovšek, Jonke, Kulzinski, Marjanovič, dr. Singer, Vogelink 1; Poljakov, Riessl, inž. Tekavčič 0 (1), Kalabar, Dumič Cir. Vidmar 0.

Damski turnir.

V drugem kolu je izgubila gđc. Mira Jelacin proti gđc. Veri Vadaln, gđc. Sonja Lapajne pa proti gospej Veri Šerban. Gospa Vera Cerne je imela včeraj prost dan.

Sokol

Sokolska slavnost v Semiču

Semič — belokranjski raj — je v nedeljo doživel redko sokolsko slavnost: 15-letnico obstoja sokolskega društva in razviteje prapora.

Na predvečer je odkorakalo semiško Sokolstvo s svojo mlado godbo na čelu pod vodstvom učitelja Razpotnika iz Strekljeca in z oktetom pevskega zbora metliškega Sokola ter številnimi prijatelji Sokolstva proti Vrtači, da počasti kumitko. go. Ogulinovo. Mogočni in viharni Zdravo-klic so doneli v večernih urah po Semiču, koder je korakala povorka z bakljami in balončki. Pod gradom je oktet naprej zapel »Slovenec, Srb, Hrvat«, a godba je zaigrala korakni, sokolsko in »U boj«. Sledila je oktetova »Jadransko morje«, »Sanak spava« in »Zrinjsko-Frankopanska«. Kumica je pristopila k zbranemu sokolskemu roju in se zahvalila za to počastitev, naker je povorka krenila nazaj v Semič. Oktet je spetoma zapel še pred hišo staroste semiškega Sokola br. Emanuela Kaftana, a potem se je povorka ustavila v dvorani g. Bukovca. Godba je igrala, oktet je prepeval, razvil se je prisrčen sokolski zabavni večer.

V nedeljo se je zbrala sokolska konjenica, ostalo članstvo in naraščaj k sprejemu gostov na kolodvor. Ze pred prihodom vlaka iz Karlova so se zbrali nad kolodvorom črni oblaki in grozili s strašnim nalivom. Toda neustrašeno Sokolstvo je kljub dežju formiralo povorko s črnomaljsko mestno godbo na čelu in krenilo na pohod v Semič. Pred prihodom v Semič na trg je na vsej poti sokolsko ženstvo obstopalo Sokole s cvetjem. Na trgu je stal velik slavolok s napisom »Kdor Slovan, ta Sokol.«

Pred slavolokom se je ustavila povorka z veliko množico ljudstva, ki je prisostvovala obredu razviteja prapora. Prvi je nagovoril zbor sedanji starosta semiškega Sokola br. Judnik, za njim pa župni starosta br. dr. Vasič, ki je omenjal zgodovino semiškega Sokola ter čestital v imenu župnega starešinstva sokolskemu društvu na dvojni slavnosti. Kumica ga. Ogulinova je v svojem govoru izjavila, da je ponosna, da more kumovati sokolskemu praporu, ki je simbol sokolskega napredka. Nato je bil razvit prapor, kumica pa je privezala na prapor belo-modro-rdeče trakove z napisom: »V pesti sila — v srcu odločnost — v mislih domovina.« Prapor novomeškega in metliškega društva ter metliškega naraščaja so se sklonili in poljubili svojega novega tovariša v sokolskem pohodu, a godba je zaigrala sokolsko koraknico. Po tem veličastnem trenutku je stopil naprej viharno pozdravljen starosta jugoslovenskega sokolskega saveza br. Gangl. Pozdravil je v imenu starešinstva Saveza vse Sokole in Sokolice, naglašal pomen Sokolstva ter podrobno pojasnjeval sokolsko delo, ki je vzvišeno in vztrajno, dobroto, odločnost in moč. Kljub temu, da je cerkovnik pomaknil kazalec na župni cerkvi za 7 minut naprej in začel zvoniti polodne, je br. starosta nadkrilil glas zvonov ter zaključil svoj govor z željo, naj novi sokolski prapor zbere pod seboj kmalu ves Semič in njegovo okolico. Po govoru je sokolski zbor korakal na trg in defiliral pred novim praporom.

Po obredu se je vršil banket v prostorih g. Bukovca, v dvorani pa se je razvila veselica.

VII. župni zlet splitske sokolske šupe se bo vršil 4. in 5. septembra v Splitu ob priliki razviteja župne zastave, ki jo je tudi podaril kralj Aleksander. Šibenško-zadarska šupa je pripravila svojo korporativno udeležbo in sodelovanje z vsemi kategorijami članstva, naraščaja in dece. Poleg tega je obljubil JSS poslati svojega odposlanca. Tudi članstvo iz drugih žup se pripravlja, da pozdravi našo jadransko stražo na njenem domu. Kakor bomo, se udeležiti tudi prilično število Sokolov iz Slovenije zleta v

Splitu. Ministrstvo zaobaraža je naproseno, da dovoli telovadečemu članstvu 75 % in ostalemu članstvu 50 % popust na železnica. Parobrodne družbe so popust 50 % za dovolile.

Prednjaški tečaj sokolske šupe Ljubljana se bo vršil od 22.—29. avgusta. Bratje in sestere, ki se hočejo udeležiti tečaja, naj nemudoma pošljejo prijavnice župni pisarni na Tabor.

Sokolsko društvo Velaluka na Korčuli razvije 15. in 16. avgusta ob priliki okrobnega zleta korčulanskega okrožja mostarske sokolske šupe svoj prapor, ki ga je podaril društvu kralj Aleksander ter določil kot svojega namestnika pri kumovanju novi zastavi br. Juraja Biankinija, predsednika Jadranske straže. Kumica pa bo sestra M. Ganglova, soproga savezne staroste, brata Gangla. Vse prebivalstvo na Korčuli in sploh v južni Dalmaciji se z radostjo pripravljajo na veliki narodni praznik, da skupno manifestira za idejo narodnega in državnega edinstva.

Iz pisma dr. Beneča, češkoslovaškega sunanjega ministra po zletu na ČOS pričujemo sledeče odstavke: ... osmi zlet je dal mnogim, osobito pa iz inozemstva priliko, da iz bližine pogledajo našo novo državo in notranjo kvaliteto naroda. Pripravil je inozemstvu možnost globokega razumevanja naših razmer; osobito pa možnost, da nas direktno, od znotraj, pri konkretnem življenju vidi in spozna; ne pa kakor dosedaj samo po statistikah in teoretičnih spisih. To je velika aktivna postavka zleta, ki mnogo znači za našo državo. Ob zletu se je pokazal duh naroda. Napravil je utisk miru, trdne vere v sebe samega, smisel za disciplino in demokracijo, za red in mir. Vdanost državi in prezidentu, — vse to so bili glavni dojmi, ki so jih odnašali iz zleta zastopniki inozemstva in mnogobrojni novinarji, publicisti in pisatelji, ki so prisostvovali krasnim zletnim dnevom ...

Originalna francoska pomada

„Taky“

za uničevanje kocih in dlačic se dobi v vsaki količini pri trgovski agenturi

„MLAVA“
Beograd, Makenzijeva 9. II. 6091

Razpis.

Krajni šolski svet v Cerkljah ob Krki (srez Vrško), razpisuje

zidave novih stranišč

potom zmanjševalne dražbe, katera se bo vršila dne 29. avgusta t. l. na licu mesta ob 9. uri dopoldne.

Troškovnik in načrti so na vpogled pri šolskemu upravitelju v šolski pisarni.

Krajni šolski svet si pridržuje pravico proste oddaje zidanja poudniku, ne glede na višino ponudbe.

Krajni šolski svet v Cerkljah ob Krki dne 17. avgusta 1926.

Predsednik:
Anton Špolar.

Ključavničar

samostalen, izvrsten, ki zna avtogensko variti, ter izboren

železostrugar

se sprejmeta za večjo strojno-ključavničarsko delavnico. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod 6081 „Ključavničar 6051 a“.

Knjigovodkinja,

provizorna moč za modno trgovino se sprejme. Ponudbe pod „Samostojna“ na oglasni odd. „Jutra“ 6069 a

Danes nas je zapustila naša zlata, nepozabna mamica, soproga, stara mamica in teta, gospa

Marija Kralj

po dolgi, makepolni bolezni.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 18. avgusta ob 16.30 iz hiše Zalosti, Hranilniška ulica št. 9.

Ljubljana, 17. avgusta 1926.

Žalujoči ostali.

Užaloščeni naznanjamo, da je umrl gospod

Martin Potočar

posestnik, mesar in gostilničar

dne 17. avgusta.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v četrtek dne 19. t. m. ob 10. uri dopoldne na pokopališče v Mirni peči.

Mirna peč, dne 17. avgusta 1926.

Žalujoči ostali.

Dopisi

KRANJSKA GORA. »Jutro« je v eni zadnjih številkih prineslo dopis iz Kranjske gore, v katerem deloma vzpodbuja k intenzivnejšemu razmahu v pogledu tujkega prometa, deloma pa seveda tudi graja razne odločilne faktorje, ki bi morali skrbeti za povzdigo in procvit istega. Takoj se je oglasil dopisnik v »Slovenecu«, ki skuša v početku pobiti »Jutrov« članek, dočim proti koncu, ko nareže vprašanje vodovoda ter napajanja živine na javnih koritih, toži o težkih financah, in konec dopisa je navadno zbijanje šal. Človek bi mislil, da piše to pokojni Boltovtovi Pepe, ne pa eden istih, ki se čuti po »Jutrovem« članku najbrže prizadete in dolžnega, da javno opere malomarnost prizadeh. Javno naproša, da se pokaže zlata jama, kjer naj bi se črpali viri za regulacijo vasi, za vodovod itd. V odgovor omenimo samo planinske dni 7. in 8. t. m. Ali mar ni to, ako ne že cela jama, saj vhod k zakladom v tej jami. Mislimo, da smelo lahko trdimo, da so ravno ti dnevi pokazali potrebo po marsikaki reorganizaciji. Na kolodvoru ali na kakem drugem primerem kraju moral bi posiovati stanovanjski urad, predvsem pa bi se morala preskrbeti dostojna stanovanja. Sploh smo pričakovali, da se eden ali drugi funkcionar spomni, da skliče javen sestanek, kjer naj bi se bil definitivno določil program teh dni. Mnogi smo čakali poziva na sodelovanje in imeli smo tudi pripravljen primeren predlog in to, da se sperila na občinstvo, da po možnosti odstopi za eno noč saj eno posteljo bilo popolnoma brezplačno, bilo proti mali odškodnini. Če že govori »Slovenec« dopisnik o romantiki dela vasi »pod Bregom«, naj bi skrbel tudi za to, da gostje spoznalo tudi gostoljubnost in uverjenj smo, da bi sieherna hišica ne dopuščala, da se zamanj trka na vrata. Glavni uspeh pa bi bil v tem, da bi gostje odnesli lepe spomine na Kranjsko goro, ter bi na ta ali oni način našel marsikaj dinarček pot v občinsko blagajno, o kateri se trdi, da je vedno prazna. Mi sicer tega ne vemo, toda prav radi to verjamemo, ker nič lažjega ni k »nič« nič pridelati. Ni pa s tem rečeno, da kljub temu ne smemo izreči svoje kritike. Ako občinski zastop z g. županom na čelu ne zna najti virov za dohodke, je pač kategorično dokumentiral svojo nezmožnost in nedelavnost. Če si je nekoliko upravičenec moglo zgraditi vodovod, ki je tedanjim svrham odgovarjal, bi mogla tudi občina prilagoditi istega sedanjim kraljevim razmeram, pri čemer pa ni treba niti malo skrbeti za krave, ker jim kljub temu ne bo treba po zraku frčati do pitne vode, kot misli »Slovenec« dopisnik.

ŠMARJE PRI JELSAH. Kakor drugod smo imeli tudi pri nas v nedeljo grozno poplavo. Ves dan je deževalo nepretrgoma. Okrog 4. popoldne, ravno ko je bilo veliko ljudi pri predstavi »Moč uniforme«, ki jo je vpriporil agilen dramatični odsek Sokola, je lelo liti kakor iz skafa. Naenkrat je pritekla voda iz vseh hribov skupaj in poplavlila skoro ves trg. Po predstavi so se moral ljudje z vozovi voziti od hiše do hiše. Gospod Habjan je dal vsakomur voz na razpolago. Celo pozno v noč je prevažal ljudi, za kar mu gre priznanje in zahvala.

PODZEMELJ. V nedeljo 8. t. m. se je vršil v novi šoli ustanovni občni zbor »Prosvetnega društva Bela Krajina«, katerega se je udeležilo kljub groznemu nalivu 32 ljudi. Po poročilu pripravljajnega odbora je pozdravil občni zbor delegat ZKD g. gerent mesta Ljubljane Likozar. Po prečitaniu pravil se je vpisalo članje in izvolilo odbor. Predsedništvo je obdržal g. Zugelj Ivan iz Dobravice, tajništvo je prevzel Stefančič Fr. iz Orma, za blagajnika je bil izvoljen g. Skala Alojzij, kolar v Podzemlju; ostali odborniki so: Jurjevčič Anton, Zugelj Darko, Ljubič Matko in Pezdirc Miha. Preglednika računov sta g. Smuk Ivan in Lužar Andrej. Po izčrpanem dnevnem redu je predaval g. gerent Likozar o čebelarstvu. Njegovemu zanimivemu predavanju so navzoči pazljivo sledili. Na koncu smo še v

kinofilmu videli razvoj in življenje čebele. Najiskrenejša hvala predavatelju in ZKD. za kinoaparati in njeno požrtvovalnost. To je prvi korak našega mladega društva za lastno izobrazbo in povzdigo občine. Vsi, ki ste za napredek, vstopite v naš krog.

RUSE. V soboto dne 7. avgusta je gostoval v Rušah kulturni odsek mariborskih realceev s Funtkovo dramo »Tekma« s sodelovanjem lastnega orkestra Rušani so se, kakor vedno ob takih prilikah, tudi to pot zbrali polnoštevilo v Novakovi dvorani. Veseli smo bili te predstave, kajti tako lepe igre v Rušah menda že dolgo nismo videli. In pa ta mladi orkester, poln temperamental! Ob koncu predstave občinstvo kar ni moglo zapustiti dvorane in je pridne in požrtvovalne dijakke nagradilo z dolgoletnim in prisrčnim odobravanjem, g. učitelj Stani pa se jim je v imenu Rušanov v toplih besedah zahvalil za užitka poln večer. Želeč jim tudi v drugih kraljih enak uspeh.

ZAGORJE OB SAVI. Ustanovni občni zbor Ljudske stavbne zadruge v Zagorju ob Savi se bo vršil dne 22. t. m. ob 7.30 zjutraj v dvorani Zadruga doma. Dnevni red: Poročila pripravljajnega odbora Čitanje in odobrenje pravil. Volitev načelstva, stavb. odbora in nadzorstva. Slučajnosti. Pridite vsi, ki se zanimete za lastne domove! — Pripravljalni odbor.

SEVNICA. Kolektivna zadruga obrtnikov v Sevnici proslavi v nedeljo, dne 23. avgusta, 40-letnico svojega obstoja na vrtu hotela »Triglav«, v Sevnici. Obrtniki in prijatelji obrtništva naj se udeležijo prireditve v čim večjem številu.

BRASLOVČE. Sokol v Braslovčah proslavi dne 5. septembra 20letnico svojega obstoja. Ob tej priliki priredi s sodelovanjem savinjskega sokolskega okrožja veliko javno telovadbo in vrtno veselico. Bratska in druga društva prosimo, da ta dan ne prirejaljo veselice, ker braslovški Sokol že več let ni javno nastopil v svojem domačem kraju, smatramo, da je njegov javni nastop ob priliki 20letnice v povzdigo sokolske in narodne ideje, potreben. Vse prijatelje telovadbe in neprisliljene zabave vlijudno vabimo. Zdravo!

Krvavi spopadi med separatističnimi Sokoli in omladinci v Sremski Mitrovici

V nedeljo je prišlo v Sremski Mitrovici povodom 20letnice tamkajšnjega Hrvatskega Sokola do krvavih spopadov med separatističnimi Sokoli in omladinci. Ze pri sprejemu prvih gostov na kolodvoru se padli klici: »Doli s huzarji! Doli z Avstrijanci! Do prvega spopada pa je prišlo o priliki spreveda separatističnih Sokolov skozi mesto. Omladinci so burno demonstirali, vendar je policija kmalu napravila red. Ko so prišli Sokoli popoldne na vežbališče, so naleteli tamkaj na skupino Orjunašev in Srnaoveev z državno zastavo, ki so vzklikali proti separatistom. Separatistični Sokoli so navalili nato na nacionaliste s sabljami in je bil pri tej priliki ranjen na glavi s sabljo trgovski pomočnik Mudrok. Glavni spopad pa se je razvil šele zvečer, ko je skupina separatističnih Sokolov napadla na cesti kapetana Vukotiča in vpila »Doli z vojskolo! To je povzročilo med prebivalstvom silno razburjenje. Demonstranti so naskočili neki lokal, v katerem so bili Sokoli. Policija je mogla šele s pomočjo orožnikov napraviti red. Ponoči je prišlo ponovno med omladinci in Sokoli do spopadov, pri katerih je padlo tudi več strelcov in je bilo precej oseb ranjenih.

Trgovina F. MERSOL nasl.
se nahaja sedaj **Wolfova ulica 5.**

Priporoča veliko zalogo rokavic, nogavic za dame, gospode in otroke. Čipke, vezanine, naramnice, svilene trakove, ženska ročna dela, volna, svila, bombaž. Predtiskarija, **Ustanovljeno 1897.**

Nova trgovina manufacture Josip Šlibar Nova trgovina manufacture

Ljubljana, Stari trg 21, — poleg Zalaznika

Voineno blago Din 65—, 100—, 160—	Francoska svila Din 70—, 100—	Namizni prtj Din 65—, 70—, 85—
Volneni Creppe „ 60—, 90—	Surova svila „ 70—, 100—	Brisače „ 16—, 22—, 26—
Moski štofi „ 90—, 150—, 170—	Svilnate rute „ 80—, 150—	Rjube „ 28—, 30—, 36—
„ „ „ 220—, 260—, 300—	Robel tucaj „ 70— 80— 130—	Odeje (kovrta) „ 180—, 210—, 300—

3099

ERH. FISCHER, Zagreb

kuršičeva u. 6, Sudnišče ul. 3

dobavlja privatnikom dvokolesa, dele za dvokolesa, livarne stroje ter nogomet. tope, pr. močne gramofonske ploče, tehnične potrebš. in po najnižji cenah »portna društva, meh. niki in obrtniki popust. — Zahtevajte brezplačni ilustrirani katalog

Pogubo vsaki družin.

prinašajo nalezljive bolezni. Kako se jih ubranite iz knjige **Dr. Josip Tičar:**

Boj nalezljivim boleznim

Cena s poštnino vred Din 19.50

»varočila na knjigarno fiskovne za druge v Ljubljani

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Tužnim srcem naznanjamo prežalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni oče, stari oče, brat, tast in stric, gospod

JAKOB ZALAZNIK

zasebnik in meščan ljubljanski

v torek 17. t. m. ob tričetrt na 10 v 73. letu svoje starosti, previden s tolažili sv. vere, po dolgi, mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 19. avg. 1926 ob štirih popoldne iz hiše Zalosti, Stari trg 21, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi truplo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo brala v sredo 25. t. m. ob pol 7 v farni cerkvi sv. Jakoba.

V LJUBLJANI, dne 17. avgusta 1926.

Globoko žalujoči ostali.

Lutro Richter Frich:

Rdeča megla

Roman.

Dubonnet je prebledel kakor mrič. Njegovih dvajset tisoč frankov je bilo v nevarnosti! Kaj mu je bilo storiti? Prav nič ga ni mikalo pristati na delitev.

V tej stiski se je domislil tako lepe rešitve, da se je ves zadovoljen potegnil za brado. Čemu pa so imeli na ladji brezlični brzjav? Bili so samo še 24 ur od Newyorka in Mr. Frank, mogočni policijski načelnik v tem glavnem mestu Amerike, je bil njegov prijatelj. Dubonnetu se je nudila najlepša prilika, da pokaže svojo prevejanost...

Naglo je ubral po stopnicah, ki so vodile na poveljniški most. Mračilo se je že in prve zvezde so se užigale na nebu. Na zadnjem krovu ni bilo nikogar. Smuknil je v brzjavico, ne da bi ga kdo opazil. V uradu je sedel mlad telegrafist s slušali na ušesih.

»Ali ste svobodni?« je vprašal Dubonnet.

Mladi mož je pokimal. Dubonnet je vzel brzjavni obrazec, načelkar naj nekaj vrstic in ga z zmagoslavnim muzanjem podal uradniku.

»Ni mi treba omeniti, da se zanemem na vašo uradno molčečnost,« je dejal.

Telegrafist je skomignil z rameni, pognal motor in poklical najbližjo postajo na kopnem. Deset minut še ni prešlo, ko je oddal sledečo brzjavico:

Policijski načelnik Frank, Novi York.

Zločinec Jacques Delma se vozi s parnikom »La France«. Sledim ga iz Pariza. Prijavljam se za nagrado, ki je razpisana nani. Charles Dubonnet.

15

Zmaga je že udarjala malemu Francozu v glavo. Norvežanu zdaj ni preostajalo drugega kakor to, da se umakne z dolgim nosom. Mr. Frank bo poslej vedel, koga se mu je držati. Brundaje od zadovoljstva je stopal po poveljniškem krovu, ne vedoča, da je doktor Fjeld, skrit za rešilnim čolnom, opazoval vse njegovo početje.

»Tak tako, prijatelj Dubonnet,« je zamrmral Fjeld, zamišljeno gledaje za Francozom. »Brzkone si zdalej domišljaš, da si naju prekanil. Čakaj, dušiča...!«

Počasi je odklovnal na salonski krov. Tam je videl Dubonnet, kako je pri baru žejno zlivl vase kozarec pijače, ki se je imenovala tako kakor on sam.

Fjeld je krenil v spodnje prostore. Po kajutnih hodnikih je bilo vse prazno. Pri eni izmed razkošnih kabin se je ustavil in vstopil. Zraven postelje je zagledal napoj izpraznjen buteljko rdečega vina in steklenko vode. V kotu je stal ogoljen kovčeg. »Charles Dubonnet, Pariz«, je bilo napisano na njem. Norvežan je preiščeno segel v žep ter izvilke stekleničico brezbarvne tekočine; nekaj kapljic je kanil v buteljko z vinom, ostanek pa je zlijl v vodo.

Nato je počasi odšel na hodnik. Ozrl se je. Nihče ga ni videl. Fjeld je krenil v pušilnico. Tam je sedel za mizo in potegnil iz žepa papir, ki ga je prinesel upehani golob. Dosti mu ni povedal, čeprav ga je večkrat prečital, si vendar ni mogel razjasniti njegovega pomena. Slutil pa je, da se skriva za temi negotovimi črkami tajinstvena tragedija...

XIX.

Morsko groblje.

Papirček je bil, kakor je ugotovil Fjeld, dokaj nenavadne vrste. Zdel se je iztrgan iz majhne belečnice, kakršnih se poslužujejo dame. Očividno je imela pošiljalca mnogo truda z njim, preden ga je pričrtila med golobovo perje. Bil je ves zmečkan in prdril in eden izmed vogalov je bil vobče odtrgan. Sporočilce je zbuvalo vtis, da ga je pisalo dete. Črke so bile velike in nerodne, stavki sila

nejasni. Odtrgani kosci so se bolj otežkovali nalogo, razvozlati to čudno poslanico bitja, ki je v skrajni stiski klicalo na pomoč. Razločno se je čitalo to-le:

»Pomagajte! Ležim v kolibi na otoku ob dolgi peščini. Edina sem izmed vseh, ki...!«

Vse drugo s podpisom vred je bilo odtrgano. Toda v levem kotu je ostal konec naslova:

... venija 149, Novi York.

Fjeld si je vse to skrbno prepisal v beležnico. Odkod je prišel papir, ni mogel vedeti. Slutil pa je, da so te okorne črke važne za nalogo, katere se je bil lotil.

Dubonnet je čisto pozabil, in v tem, ko se je zaglabljal v čudno krpico papirja, ga je mahoma obšlo, kakor da sanja. Njegove trepalnice so se zaprle in v svetli razločnosti se je pojavil pred njim mrliskobed ženski obraz z velikimi, krasnimi, brezmejno trudnimi očmi. Lasje so ji viseli razmršeni na gola ramena in dolga krvava praska se je vlekla od vratu do levih prs. V trenutku, ko je Fjeld z duhom videl vse to, je tudi začutil, da je nekje, morda ne zelo daleč od njega, mlada ženska, ki se bori za življenje.

Naglo je vstal in si potegnil z roko preko oči. Kakšna čudna blodnja!... Izkušal je odgnati prikazen, toda vračala se je vedno iznova, kakor bi ga opominjala, naj je ne pozabi. Njen široki pogled, žalosten tako, da mu še ni videl enakega, je prosil in zaklinjal. In zdajci se mu je zadelo, da sliši besede »Pomagajte!« kakor bolesten šepet iz daljave.

Fjeld si je naročil kozarec konjaka in ga je duškomo zvrnil vase. Ali je bil bolan? Ali so plaval mrtvi v »Titanica« in z »Eagla« v tem bledem večernem somraku okoli njega? Vstal je in stopil ven.

Pri izhodu je srečal Dubonnet, ki se mu je spoštljivo umaknil. Počasi se je približal ograji, izuž katere se je videlo v tretji razred. Poljska dvojica je sedela pri eni izmed sprednjih lin ter šepetala. Ljubeče sta se objemala in gledala zvezde, ki so se polagoma užigale na zelenem svodu višav.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi stroge trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Ravnateljica

odir. uradnika, ki mora biti zmožen vseh pisarniških del, sprejem za podružnico v Mariboru, ozir. Celju. Prednost ima, kdor pozna italijanski jezik. Poudarjeno deseterletna službovanja in referenc na oglasni oddelku »Jutra« pod št. »Stalno mesto 76.« 23876

Železn. uradnik

mlad, reduiran, vešč slovenske, nemške in srbovne. korrespondence in stroještva, išče mesta knjigovodje, korrespondenta, skladiščnika, obratnika ali silidno. Poudarjeno na oglasni oddelku »Jutra« pod značko »Marjiv 23.« 23828

Kuharica

samoostojna, verizana v vseh hišnih delih, išče s 1. septembrom službo. Poudarjeno pod št. »Pridna 30.« na oglasni oddelku »Jutra«. 23854

Gospodična

večja popolnoma nemškega in slov. jezika, z večletno prakso v trgovini in kontostu, išče primernege mesta. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 23921

Kuharica

išče mesto pri boljši rodbini. — Stefanija Rožar, Prerjeje. 23915-a

Šivilja

išče mesta pomočnice v Ljubljani. — Poudarjeno pod »Šivilja« na upravo Jutra v Celju. 23888

Šivilja

gre živat na dom oproti dnevnim plači 20 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 23907

Korespondentinja

s pravko, perfektna v slov. in nem. knjigovodstvu, sinopsiji, stroještvi in št. želi sukaj mesta v pisarni. — Cenj. poudarjeno na oglasni oddelku »Jutra« pod št. »Tako ali 1.« 23909

Mesto nataricarice

želim premeniti s 1. ali 15. septembrom. Stara sem 22 let in imam pesteno prakso. Poudarjeno pod št. »Pridna 90.« na oglasni oddelku »Jutra«. 23890

Gospodična

vajena vseh pisarniških del. z trgovsko prakso in dobra ročna delavica. želi primerne službe. — Poudarjeno pod št. »Starejša moč 93.« na oglasni oddelku »Jutra«. 23893

1000 Din

dob. kdor mi preskrbi boljše mesto službe v Ljubljani, Zagrebu ali Mariboru. Pisemne poudarjeno pod št. »Sluga 85.« na oglasni oddelku »Jutra«. 23885

Kuharica

perfektna, ki je tudi samostojna gospodinja. želi premeniti službo. — Iva sen. Nagode, Stari trg 16/III. 23935

Oženjen par

srednje starosti, išče službo mještja ali za kako drugo delo. Pisemne poudarjeno pod »Delo 21.« na oglasni oddelku »Jutra«. 23931

Prodajnik

Granik prodaja po zelo nizki ceni Sever & Komp. Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5. 23871

Stavbeniki, pozor!

Veščje kobilino vodnih tekočin (Wasserwagen) prodaja Anton Korina, Ljubljana, Cegnarjeva ul. 12. 23723

Omara za obvelko

na dvoje vrata, nenavadne, se radi pomanjkanja prostora prodaja na »Pisarni« cesti št. 31. 23895

Kolo

»Styria«, lepo in dobro ohranjeno, poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 23854

Gospodična

išče sobo s posebnim vhom — najraje pri kakšni samski gospe. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 23915

Opremljeno sobo

s posebnim vhom, išče profesor glasbe. Poudarjeno na oglasni oddelku »Jutra« pod »Čisto 18.« 23915

Sobo

oddam gospodu ali 2 dijakom s hrano. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 23878

Opremljeno sobo

veliko, s električno razsvetljavo, oddam enemu ali dvema gospodom na Sirm trgu št. 21/II, desno. 23930

Opremljeno sobo

veliko, s električno razsvetljavo, išče uradnika za takoj. Poudarjeno pod »Čista 53.« na oglasni oddelku »Jutra«. 23952

Opremljeno sobico

oddam v krajno hišo sodna gospodična v bližini pošte ali kolektorova v Šiški Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 23889

Opremljeno sobo

v najlepši legi mesta, pripravno za 3 osebi ali 1 gospoda, oddam takoj. — Konverzacija slovensko, srbohrvatsko, nemško in francosko. Pisemne poudarjeno na oglasni oddelku »Jutra« pod »Dobno 4.« 23904

Opremljeno sobo

s posebnim vhom takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 23905

Opremljeno stanovanje

2 sob z uporabo kuhinje in v pritliklin dobi takoj tisti, ki plača za 1 leto naprej — tudi zakonski par brez otrok. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 23907

Prazno sobo

snažno, posebnim vhom in električno razsvetljavo. Išče solidna in mirna, call dan odnosta gospodična — najraje okrog sv. Jozefa, sv. Petra ali Rožarjeve ceste. Poudarjeno na oglasni oddelku »Jutra« pod »Čista 15.« 23911

Sobo

s posebnim vhom in s uporabo klavirja išče konverzatorja s 1. septembrom. Poudarjeno na oglasni oddelku »Jutra« pod »Konservatorist 84.« 23884

Pritlično sobo

stropo separirano ali manjši lokal 188 m v sredini mesta za pisarno. Pisemne poudarjeno na oglasni oddelku »Jutra« pod »Pisarna 91.« 23891

Sostanovalca

soličnega, sprejemem takoj v krajno in snažno sobo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 23914

Lepo sobo

s balkonom oddam eni ali dveh osebama v centru mesta. Ogled danes od 1. do 4. ure pop. Naslov pove oglasni oddelku »Jutra«. 23960

Prazno sobo

veliko, išče zakonski par brez otrok s 1. septembrom. Pisemne poudarjeno na oglasni oddelku »Jutra« pod značko »Blizu sodnje 38.« 23938

Svetlo sobo

lepo in snažno išče telezniški uradnik v bližini relik. oz. klobučar. Pisemne poudarjeno na oglasni oddelku »Jutra« pod »Uradnik 30.« 23939

2-3 dijake

sprejemem na stanovanje in hranjo v bližini relik. oz. srednje tehnične šole. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 23942

Malo stanovanje

(soba s kuhinjo) v krajno in v bližini. Rožni odlični Korzarji s 1. septembrom. — Poudarjeno pod »Štev. 20.« na oglasni oddelku »Jutra«. 23929

Ljubeljska ocenjevalna vožnja 8. VIII. 1926

Tatra - mali avto

6089a

naiboljši čas in najboljšje ocenjen v svoji kategoriji — Prometni voz brez vrat Din 63.000 Standardova izdelava z enimi ali dvema vrati in umetnim usnjem Din 64.000 Ico Slovenija. Nadalje v najrazličnejših izdelavah do luksuriozno opremljenih Brez električne Bošove naprave z poljubno električno napravo za 8.000 Din cenejši. Pojasnila daje in sprejema naročila zastopnik

Avgust Stoinschegg, Rogaška Slatina

Za resne interese poskušajte vožnje.

iz vsega sveta prihaja roba iz vsega sveta prihajajo kupci na

XI. DUNAJSKI MEDNARODNI VELESEJM

od 3. do 12. septembra 1926.

Kje ste Vi ostali?

Posebna prireditve: Mednarodna razstava moornih koles, trg za premog, tehnične novosti in iznajdbe, razstava mobilij s posebnim oddelkom oprave za stanovanja.

Semen za radio (v velesejski palači od 3. do 19. septembra 1926) — Brez potnega vizuma. Z velesejsko izkaznico in potnim listom prost prestop meje v Avstrijo. — Znižane cene na avstrijskih in tudi drugih železnih in na Donavi. 6716

Vsakovrstna pojasnila in velesejsko izkaznico vse za 40 Din se dobi pri **WIENER-MESSE A. G., Wien VII.**, in pri avstrijskem konzulatu v Ljubljani, Turjaški trg 4, pri Tujsko-prometni zvezi, Aleksandrova cesta št. 8 in pri Josipu Zidarju, Dunajska cesta 31.

Cenejši bencin

Din 7.— liter

iz avtomatične sesalke Dunajska c. 36. — Angleško Castrol olje vedno na zalogi.

Se priporoča Jugo-Auto Telefon št. 236. 6079-a

Volka

samo, 4 mesece staro, krotko, ugodno prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 23928

Razno

Restaurant

»Alle Viole« Trieste, Via G. Carducci 7 pripravila izborna domača kuhinja, izbira rib, izborna vina: terana, istrijana, trifulca, vipava, chianti. — Lastnik: Franceschini & Allegretto. 290

Humoristi!

Za periodično humoristično publikacijo sprejemem izvirne karikature, satire, kratke risbe in smešnice in splešene v političnega življenja — nadstrankarsko. Honorar po objavi. Poslani na podružnico »Jutra« v Celju pod »Humor«. 23887

»Jutrov« roman

LUCIFER

kateri skotiznoski napeta vsebina, prepletena s fantastičnimi zapletaji od sačeta do krom, ki prinašajo navdušenemu čitatelju s interesantnim razmišljanjem vsak hip presenečenja. ki mu se sledi rasčaranje in konsekvencija in svet presenečenja tako, da so čitatelji nestrojni pričakovati vsako nadaljevanje romana, je izšel in se dotika na upravi »Jutra« v Ljubljani.

Vsi ki so ga čitali in oni, ki niso imeli prilike, naj si ga takoj naroče za domače knjižnice. Bolj zabavati Vas ne more nobena knjiga!

Vreda št. 1. 50 Din 20-štraka 60 65 Din

Brača Hirsler, Zagreb, Gajeva ulica 3.